

U AGREGAT DVA MILIONA

INTERVJU:
PREDRAG KRIVOKAPIĆ:
*Novi akti, za veću
efikasnost*

str.
04.

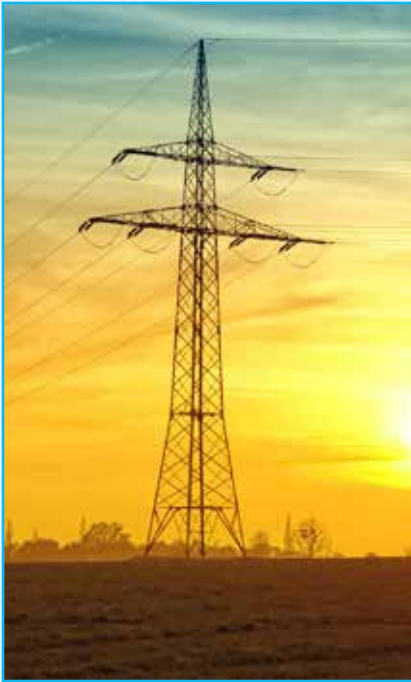
AKTUELNOSTI:
*Centar za kontakt sa
kupcima: Rezultati iznad
očekivanja*

str.
11.

CEDIS:
*U sistemu daljinskog
očitavanja 260 hiljada
kupaca*

str.
19.

INTERVJU:

16.

INTERVJU:

Miloš Mladenović, izvršni direktor SEEPEX a.d. Beograd, Radujemo se saradnji sa EPCG

IMENOVANJA :

10.

IMENOVANJA:

Imenovani novi članovi top menadžmenta Sanzo glavni finansijski direktor, Krivokapiću ljudski resursi

INTERVJU:

33.

INTERVJU:

Željko Sošić, reditelj serije „Božićni ustanak“ EPCG podržala realizaciju umjetničkog ostvarenja

SADRŽAJ:

- INTERVJU**
Predrag Krivokapić, v.d. izvršnog rukovodioca Direkcije za ljudske resurse
- 04. Novi akti za veću efikasnost

- 07. **IZMEĐU DVA BROJA**

- IMENOVANJA**
Imenovani novi članovi top menadžmenta Sanzo glavni finansijski direktor, Krivokapiću ljudski resursi
- 10.

- AKTUELNOSTI**
Centar za kontakt sa kupcima
Rezultati iznad očekivanja
- 11.

- INTERVJU**
Milan Radović, direktor hidroelektrane „Piva“
Uskoro kapitalni remont agregata A1
- 12.

- FELJTON**
Rako Milošević, šef gradilišta istražnih radova na izgradnji hidroelektrane na Mratinju
Čovjek kakvog više nema
- 14.

- 15. **CRNA GORA**

- INTERVJU**
Miloš Mladenović, izvršni direktor SEEPEX a.d. Beograd, licenciranog operatora za organizovano tržište električne energije
- 16. Radujemo se saradnji sa EPCG

- 18. **REGION**
CEDIS
Projekat „Unapređenje sistema mjerenja u distribuciji Crne Gore“ U SISTEMU DALJINSKOG OČITAVANJA 260 HILJADA KUPACA

- 19. **CEDIS**
IMENOVANJA
NOVI LJUDI NOVA ENERGIJA

- 20. **CEDIS**
REGION 5 UOČI TURISTIČKE SEZONE
PRIPREMA JE NAJVAŽNIJA

- 22. **CEDIS**
REGION 7
POČEO REMONT PET DALEKOVODA

- 24. **CEDIS**
Golubovci, Tuzi
UGRADNJA BROJILA, REKONSTRUKCIJA MREŽE

- 24. **CEDIS**
Energetska oprema na meti lopova
ŠTETE OGROMNE, ŽIVOTI UGROŽENI

- 25. **CEDIS**
SPORAZUMAN ODLAZAK TRAŽI DESET ZAPOSLENIH

- 26.

SPORT I REKREACIJA:

39.

SPORT I REKREACIJA:
BIZNIS LIGA
CRNE GORE U KOŠARCI
EPCG U POLUFINALU

REPORTAŽA:

40.

PUTOPIŠNA REPORTAŽA:
Trnovačko jezero (II dio)
Put kojim se rjeđe ide

impressum

ELEKTROPRIVREDA

PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA

Đoko Krivokapić

IZVRŠNI DIREKTOR

Tonino Maglio

DIREKCIJA ZA ODNOS

SA JAVNOŠĆU

IZVRŠNI RUKOVODILAC

Rajko Šebek
rajko.sebek@epcg.com

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Miodrag Vuković
miodrag.vukovic@epcg.com

REDAKCIJA

Olivera Vulanović
olivera.vulanovic@epcg.com
Biljana Mitrović
biljana.mitrovic@cedis.me
Marko Burić
marko.buric@epcg.com
Danica Janković
danica.jankovic@epcg.com

KOMPUTERSKA OBRADA

DPC D.O.O. Podgorica

Adresa redakcije:

Ulica Vuka Karadžića 2 Nikšić
Tel/fax: 040/204-223

E-mail: list.epcg@epcg.com

Web site: www.epcg.com

Izdavač: Elektroprivreda
Crne Gore AD Nikšić

Tiraž: 1800

Štampa: Grafo group D.O.O.
Podgorica

26. **CEDIS**
Dvorište TS "Podgorica 5" oplemenjeno lipama

27. **CEDIS**
Iz Dispečerskog centra 10kV
SPECIFIČAN POSAO, DRUGAČIJI RITAM ŽIVLJENJA

29. **POVODI**
Uz 8. mart Međunarodni dan žena
Samopouzdanje je najjači atribut žene

31. **PREDSTAVLJAMO**
Ilmija Derviši, šef OJ Snabdijevanje Ulcinj
Ponosan sam na svoj rad u Elektroprivredi

32. **PREDSTAVLJAMO**
Vladimir Kostić, specijalista za trgovinu na berzama
električne energije
Rad je ključ uspjeha

33. **INTERVJU**
Željko Sošić, reditelj serije „Božićni ustanak“
EPCG podržala realizaciju umjetničkog ostvarenja

35. **DRUŠTVO**
Saradnja EPCG i SRK „Nikšić“
Slansko jezero bogatije za oko 5 000 pastrmki

DRUGI PIŠU
Genije je zadivljujuće detaljno predviđao budućnost

36. **TESLINO PROROČANSTVO**

39. **SPORT I REKREACIJA**
BIZNIS LIGA CRNE GORE U KOŠARCI
EPCG U POLUFINALU

39. **TESLA**

PUTOPIŠNA REPORTAŽA
Trnovačko jezero (II dio)
Put kojim se rjeđe ide

42. **“BUDI U TOKU, BUDI U IGRI”**

INTERVJU

PREDRAG KRIVOKAPIĆ, V.D. IZVRŠNOG RUKOVODIOCA
DIREKCIJE ZA LJUDSKE RESURSE

NOVI AKTI, ZA VEĆU EFIKASNOST

Mitar Vučković

NAKON ŠTO JE KRAJEM JANUARA, POSLIJE DUGIH I NAPORNIH PREGOVORA MENADŽMENTA I REPREZENTATIVNOG SINDIKATA U EPCG, KONAČNO POTPISAN NOVI KOLEKTIVNI UGOVOR, DIREKCIJI ZA LJUDSKE RESURSE, PORED OSTALIH VAŽNIH OBAVEZA, PREDSTOJI INTENZIVAN POSAO NA USAGLAŠAVANJU INTERNIH AKATA KOMPA NIJE SA TIM DOKUMENTOM, ODNOSNO U ODREĐENIM SLUČAJEVIMA I DONOŠENJE NOVIH, ISTIČE U INTERVJU ZA LIST „ELEKTROPRIVEDA“, V.D. IZVRŠNOG RUKOVODIOCA TE DIREKCIJE, PREDRAG KRIVOKAPIĆ. KRIVOKAPIĆ VJERUJE DA ĆE SE U REDOVNOJ I KONSTRUKTIVNOJ PARTNERSKOJ KOMUNIKACIJI SA PREDSTAVNICIMA REPREZENTATIVNOG SINDIKATA I UZ BAZNU STABILNOST KOJU JE OBEZBIJEDIO NOVI KOLEKTIVNI UGOVOR, USVOJEN KAO MJERA MOGUĆEG U DATOM TRENUTKU, PITANJA OD KRUCIJALNOG INTERESA ZA KOMPA NIJU I ZAPOSLENE UBUDUĆE RJEŠAVATI NA ZNATNO EFIKASNIJI, KVALITETNIJI I BRŽI NAČIN I U INTERESU SVIH ZAINTERESOVANIH STRANA.

Jedna od važnijih obaveza koja proističe iz novousvojenog Kolektivnog ugovora jeste donošenje novih Kriterijuma za dodjelu novčane pomoći zaposlenima. Tu su i Kriterijumi za mjerenje radnog učinka. Dokle se stiglo u pripremi i realizaciji tih dokumenata?

Izvršni direktor je nedavno imenovao tročlanu Komisiju za pripremu i izradu prijedloga Kriterijuma za dodjelu novčane pomoći za slučajeve propisane Kolektivnim ugovorom EPCG. Komisija, u koju je uključen i predstavnik SOZ-a, kao reprezentativne sindikalne organizacije u našoj kompaniji, ima zadatak da povjereni posao završi do 10. aprila ove godine. Napominjem da smo se

opredijelili da članovi predmetne komisije budu lica koja su u najvećem dijelu u prethodnom periodu i primjenjivala odredbe ranije važećeg akta kroz svakomjesečnu obradu pristiglih zahtjeva i prijedloge određenih odluka, tako da oni sigurno sa aspekta dosadašnje prakse imaju iskustvo u kom dijelu i na koji način bi novi akt trebalo unaprijediti u odnosu na postojeći i učiniti ga jasnijim, preciznijim i samim tim, a što je i najvažnije, jednostavnijim za samu primjenu. To će omogućiti zaposlenima da uz jasno propisane uslove i proceduru ostvare ovo pravo.

Pored ovoga, shodno čl.32 Kolektivnog ugovora, sredinom marta, usvojili smo Kriterijume i mjerila za vrednovanje

ostvarenog radnog učinka zaposlenih na osnovu kojih se zaposlenom može uvećati, odnosno umanjiti mjesečna zarada do 20 odsto. Ovi Kriterijumi počće da se primjenjuju od martovske zarade. Njima su propisana četiri osnovna elementa: kvantitet i kvalitet rada, odnos prema radu i odnos prema povjerenim vrijednostima sa detaljnim opisom sve četiri pozicije, od toga kada se smatra da zaposleni ostvaruje standardni radni učinak, odnosno kada je taj radni učinak iznad u smislu vrlo dobrog i odličnog ili kada je nažalost, u nekim slučajevima, učinak zaposlenog nezadovoljavajući.

Šta je to što se u narednom periodu još može očekivati kada je u pitanju pri-

prema i donošenje akata od značaja za funkcionisanje kompanije?

U saradnji sa kolegama iz Direkcije za opšte poslove pripremili smo Procedure koja je negdje i u ranijem periodu figurirala kao akt čije je donošenje prepoznato kao potrebno, međutim sticajem određenih okolnosti do sada nije usvojena. Naime, radi se o proceduri koja uređuje pitanje, način i postupak kontrole upotrebe sredstava zavisnosti u cilju stvaranja bezbjednijih uslova za rad i zaštitu zdravlja na radu, kao jedne od mjera koje proizilaze i iz Akta o procjeni rizika. Predmetna procedura proklamuje zabranu obavljanja poslova te boravak na radnom mjestu i radnom prostoru pod dejstvom alkohola i drugih sredstava zavisnosti, kao i unošenje psihoaktivnih supstanci na radno mjesto. Procedura će se primjenjivati na sve zaposlene u kompaniji, kao vrsta redovne provjere ili kao vanredna provjera na zahtjev određenog rukovodioca u slučaju da postoji sumnja da zaposleni ili grupa njih obavlja posao ili boravi na radnom mjestu pod dejstvom sredstava zavisnosti ili eventualno da se da se na radnom mjestu konzumira neka nedozvoljena supstanca. Procedurom čije se usvajanje očekuje ovih dana, opisan je kompletan postupak utvrđivanja prisustva, prvenstveno alkohola u organizmu i prepoznati odgovorni za njeno sprovođenje. Inače, prilikom izrade Procedure vodili smo se odredbama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, pa smo propisali da granica dozvoljene koncentracije alkohola u organizmu ne prelazi 0,3 promila. Izuzetak su, naravno, zaposleni koji su raspoređeni na radna mjesta sa posebnim uslovima rada gdje je dozvoljena samo nulta koncentracija alkohola u krvi. U slučaju da zaposleni ne bude saglasan sa rezultatima testiranja bio bi upućen u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu radi ponovnog testiranja. Obaveza je naravno da se vode određeni zapisnici koji bi potpisali i zaposleni i rukovodilac, a propisana je i odgovornost u slučaju da

se potvrdi prisustvo sredstava zavisnosti s obzirom da to predstavlja ozbiljnu povredu radne discipline. Naravno, pretpostavka za punu implementaciju ove Procedure jeste da se, makar za prvo vrijeme, dok se ne obuče ljudi iz kompanije, angažuje određeni pravni subjekt koji posjeduje sve potrebne tehničke i kadrovske uslove za vršenje poslova testiranja.

Takođe, pripremili smo i u narednih desetak dana očekujemo i usvajanje Procedure koja u potpunosti definiše postupak zasnivanja radnog odnosa, raspoređivanja zaposlenih i prestanak radnog odnosa. Koncept Procedure je ispoštovao osnovna pravila kod ove materije, prvo da se prijem radne snage vrši isključivo na osnovu odobrenog Plana radne snage, odnosno Budžeta koji čini sastavni dio Biznis plana i drugo da se uvijek prethodno pokuša kroz interni preraspored obezbijediti potrebni izvršilac. Ukoliko se u tome ne uspije izvršni rukovodilac FC/OC ima pravo da se obrati Izvršnom direktoru EPCG zahtjevom za prijem u radni odnos određenog kandidata uz detaljno obrazloženje. Nakon odobrenja predmetnog zahtjeva njegova realizacija u nadležnosti je Direkcije za ljudske resurse koja će u komunikaciji sa Zavodom za zapošljavanje oglašavati potrebu za prijem u radni odnos na to radno mjesto i dr.

U Elektroprivredi su u toku i aktivnosti na usvajanju Etičkog kodeksa, kao izuzetno važnog dokumenta.

Etički kodeks je jedna od obaveza koju tretira Plan integriteta usvojen prošle godine i u kojem je za izradu i usvajanje Etičkog kodeksa ostavljen rok do 30.juna. Pokušaćemo i vjerujem uspjeti da Etički kodeks usvojimo i prije zadatog roka, a sve u cilju promovisanja etičkog ponašanja, dobrih standarda rada i jačanja profesionalnog odnosa zaposlenih u EPCG. U svakom slučaju predstoji nam ozbiljan i intezivan rad na izradi prijedloga koji će na kraju razmatrati i usvojiti Odbor direktora. Pri tome, jako

je važno to što kolege iz kompanije A2A iz Milana ovome pridavaju veliki značaj i njihovo iskustvo će nam dobro doći u pripremi ovog dokumenta i korišćenju određenih rješenja koja su inkorporirana u akt strateškog partnera. Definitivno radi se o vrlo osjetljivoj materiji koja nesporno traži da bude usaglašena od strane oba partnera. U kontekstu dokumenta koji postoji na nivou A2A grupe i na osnovu materijala na kojem smo radili u prethodnom periodu pokušaćemo da nademo mjeru dobrog dokumenta da na neki način zastupimo sve potrebne komponente, postulate, načela i vjerujem da ćemo do početka juna usvojiti akt koji će nam sigurno pomoći da unaprijedimo uzajamno povjerenje, partnersku saradnju i podignemo opšti nivo poslovanja kompanije.

Zaposleni se s pravom pitaju kada će biti raspisani Oglasi za rješavanje stambenih potreba za 2015. i 2016. godinu?

Uz razumijevanje za prethodno navedenu konstataciju od strane Izvršnog direktora i Predsjednika Odbora direktora, očekujem da ćemo brzo raspisati jedinstveni oglas za rješavanje stambenih potreba za 2015. i 2016.godinu. U ovom momentu imamo definitivno raspodjelu sredstava za 2015.godinu koja je dospjela poodavno za objavljivanje, a s obzirom na to da bismo, shodno Pravilniku, ubrzo morali oglasiti i raspodjelu sredstava po Oglasu za 2016.godinu i da imamo obezbijedena potrebna sredstva očekujem da objavimo oglas za obje godine istovremeno. Pravna pretpostavka za to ispunjena je na prethodnoj sjednici Odbora direktora, 28.marta ove godine, kada je usvojen Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih koji je uzeo u obzir određene organizacione promjene u Kompaniji, koje su se dogodile poslije usvajanja važećeg Pravilnika 2013.godine, kao i Odluku Ustavnog suda iz juna 2016. godine kojom je naložena intervencija u Pravilniku (član 9 stav 4 i 5).

Na osnovu člana 52, a u vezi sa članom 77 stav 2 tačka (iv) Statuta Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, u cilju postupanja po Odluci Ustavnog suda Crne Gore U-II br. 53/14 od 31.03.2016.godine („Sl.list CG“, br.43/16), Odbor direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić na II sjednici, održanoj 28.3.2017. godine, donio je

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O RJEŠAVANJU
STAMBENIH POTREBA ZAPOSLENIH**

Član 1

U Pravilniku o rješavanju stambenih potreba zaposlenih Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić br.10-00-13632 od 26.03.2013.godine član 7 mijenja se i glasi:

„(1)Izvršni direktor i Izvršni rukovodilac Direkcije za ljudske resurse, donose Plan rješavanja stambenih potreba zaposlenih (u daljem tekstu: Plan), do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu, o čemu su dužni pisanim putem obavijestiti sindikalnu organizaciju.

(2) Izuzetno, za godinu iz stava (1) ovog člana i za godine za koje prethodno nijesu donijeti pojedinačni planovi, može se donijeti zajednički plan rješavanja stambenih potreba zaposlenih kojim će se obuhvatiti sredstva izdvojena u skladu sa članom 5 Pravilnika za godine na koje se zajednički plan odnosi. Plan se donosi do kraja marta, o čemu su donosioci plana dužni pisanim putem obavijestiti sindikalnu organizaciju.

(3) Za slučaj iz stava (2) cijena m² utvrđuje se kao prosječna cijena m² koja je utvrđena za godine na koje se odnosi raspodjela, po zvaničnim podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.“

Član 2

U članu 9 stav (4) mijenja se i glasi:

„(4)Ukoliko je zaposleni ili njegov bračni drug po osnovu radnog odnosa već rješavao stambenu potrebu dodjelom kredita za kupovinu stana, izgradnju stana ili porodične stambene zgrade, odnosno poboljšanje uslova stanovanja, riješena stambena površina zaposlenog, ukoliko nije poznata cijena m², utvrđuje se na osnovu prosječne tržišne cijene m² u Crnoj Gori, u godini u kojoj su dodijeljena sredstva, po zvaničnim podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.“

U istom članu stav (5) briše se.

Član 3

U članu 29 stav (1) tačka 2) mijenja se i glasi:

„Izvršni rukovodilac Direkcije za ljudske resurse za ostale zaposlene.“

Član 4

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a biće objavljen u Informativnom listu Društva.

Broj: 10-00- 19313
Nikšić, 29.3. 2017. godine

IZMEĐU DVA BROJA

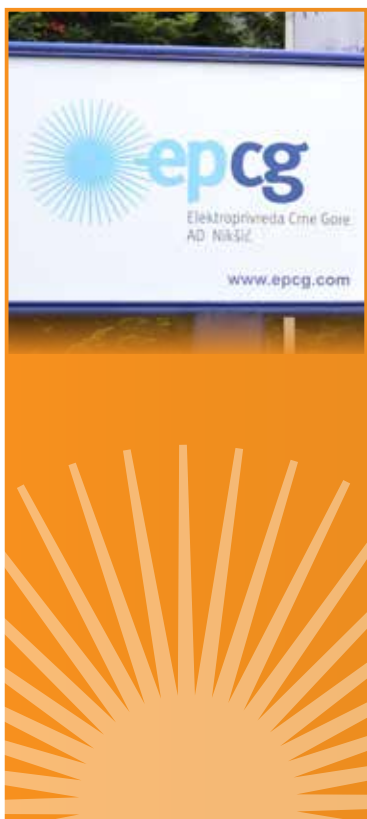
ČESI PREDLOŽILI PODRŠKU KINEZA ZA DRUGI BLOK

Škoda Praha, aktuelni partner Elektroprivrede u izgradnji drugog bloka Termoelektrane Pljevlja, predložila je alternativnog finansijera na tom projektu. Radi se o kineskoj Bank of Čajna (Bank of China) i tamošnjoj osiguravajućoj kući Sinosura, saopšteno je prilikom prezentacije konačnog rješenja za realizaciju i finansiranje projekta Bloka II TE Pljevlja. Predlog je u skladu sa Ugovorom o izradi Glavnog projekta (EWA ugovor) i Ugovorom o izvođenju radova (EPC ugovor) koji su potpisani sa kompanijom Škoda Praha u septembru prošle godine. Škoda Praha je u novom predlogu, izabrala američku kompaniju Dženeral elektrik za partnera na realizaciji ovog projekta.

Upravljački tim projekta, zajedno sa relevantnim subjektima, razmotriće predloženo alternativno rješenje i u relevantnom roku, eventualno i nakon dodatnih pregovora, pokušati da postigne sporazum sa finansijskim i osiguravajućim institucijama koje je obezbijedila i predložila Škoda Praha (Bank of Čajna i Sinosura), a o toku pregovora o finansiranju i konačnoj odluci javnost će blagovremeno biti informisana kaže se u saopštenju.

Dodaje se da bi u skladu sa dinamikom definisanom potpisanim ugovorima, izrada glavnog projekta trajala 18 mjeseci dok je ukupni period izvođenja radova 36 mjeseci. Ugovor o izgradnji TE potpisan je krajem septembra prošle godine, a postaje validan nakon što prvorangirana kompanija Škoda Praha obezbijedi 85 odsto sredstava za finansiranje izgradnje drugog bloka. Škoda Praha se obavezala da realizuje projekat za 324,5 miliona eura.

Na tender za izgradnju drugog bloka prijavilo se devet kompanija, a među njima je bilo pet kineskih. Obaveza ponuđača predviđena tenderom je bila da obezbijedi kreditora, ili se uključi u finansiranje izgradnje ovog postrojenja.

PRODUŽEN UGOVOR SA A2A

Skupština Crne Gore je na sjednici 6. marta dala zeleno svjetlo za Aneks akcionarskog ugovora između države Crne Gore i italijanske kompanije A2A o daljem upravljanju u Elektroprivredi (EPCG).

Aneks ugovora, prema riječima ministarke ekonomije Dragice Sekulić, važi šest mjeseci, odnosno do 30. juna.

- Aneksom je obezbijeden kontinuitet u zaštiti prava predviđenim obavezama obje strane - rekla je Sekulić.

Prema njenim riječima, Aneksom je kompaniji A2A, strateškom partneru u EpCG, data konačna prilika da se izjasni o namjeri i daljem upravljanju u elektroenergetskoj kompaniji.

- A2A i Vlada smatraju da još ima prostora da se razmotri mogućnost nastavka dugoročnog partnerstva. Aneks ugovora važi šest mjeseci i daje konstruktivan odnos prema projektu izgradnje drugog bloka Termoelektrane (TE) Pljevlja - kazala je Sekulić.

Ona je objasnila da se Aneks i postojeći ugovor razlikuju u tome što su strane pokazale dobru volju da se u narednom periodu može razgovarati o smanjenju puta, odnosno izlazne opcije za A2A, vrijedne 250 miliona eura, koja je bila predviđena osnovnim ugovorom.

Akcionarskim ugovorom, koji je važio do 31. decembra prošle godine, ustanovljeno je pravo preče kupovine. To podrazumijeva da je A2A obavezna da obavijesti Vladu o eventualnoj namjeri da proda akcije, sa jasnim informacijama ko je kupac i pod kojim uslovima, a država će, ako joj kupac ne odgovara, iskoristiti pravo preče kupovine. Pravo preče kupovine ostaje na snazi i kada istekne ugovor. Država Crna Gora ima 57 odsto akcija u EPCG, a partner iz Italije 41 odsto.

Antena M

IZMEĐU DVA BROJA

KLUB DDK PODRŽAO AKCIJU U PLUŽINAMA

Klub dobrovoljnih davalaca krvi Elektroprivrede Crne Gore pridružio se i finansijski podržao akciju dobrovoljnog doniranja životne tečnosti u Plužinama koju u varošici na obali Pivskoga jezera tradicionalno organizuju tamošnja OO Crvenog krsta i Klub dobrovoljnih davalaca krvi Plužine.

Akciji, u petak 3.marta, odazvalo se 58 dobrovoljnih davalaca krvi među kojima je njih sedmero prvi put dalo dragocjenu tečnost.

Troškove zahvalnog ručka, kao i skromnog druženja humanista i ekipe Zavoda za transfuziju krvi Crne Gore iz nikšićkog Odjeljenja finansirao je Klub dobrovoljnih davalaca krvi Elektroprivrede Crne Gore, dok je učešća u akciji uzelo i desetak dobrovoljnih davalaca krvi iz HE „Piva“, koja će krajem marta obilježiti 41.godinu postojanja i uspješnog rada.

Narednu akciju Klub dobrovoljnih davalaca krvi Elektroprivrede Crne Gore organizovaće sredinom maja i time dati i doprinos obilježavanju 12. maja - Dana naše najstarije velike hidroelektrane, „Perućica“.

POČELA ADAPTACIJA ANEKSA UPRAVNE ZGRADE

Adaptacija aneksa upravne zgrade u Nikšiću počela je u petak, 24. marta, a radovi bi trebalo da budu završeni u naredna tri mjeseca. Adaptacijom tog dijela zgrade obezbijediće se radni prostor prilagođen savremenim potrebama poslovanja, što podrazumijeva modernu multifunkcionalnu i multimedijalnu salu i poslovne kancelarije.

Iz Direkcije za opšte poslove obavještavaju da je, vodeći računa o zdravlju i bezbjednosti zaposlenih, izričito zabranjen svaki neovlašćeni pristup tom dijelu upravne zgrade do završetka radova i predaje adaptiranog prostora na upotrebu.

PODNIJETO 26 ZAHTJEVA ZA SPORAZUMNI ODLAZAK IZ KOMPANIJE

Direkciji za ljudske resurse u predviđenom roku, do 15.marta, zahtjeve za sporazumni prestanak radnog odnosa uz isplatu otpremnine podnijelo je ukupno 26 zaposlenih, što prema riječima v.d. izvršnog rukovodioca te Direkcije, Predraga Krivokapića, govori o i dalje dobroj zainteresovanosti zaposlenih da iskoriste povoljne uslove sporazumnog odlaska iz kompanije.

Krivokapić očekuje da će svi zahtjevi biti obrađeni do kraja marta i realizovani najkasnije do kraja juna. Prethodno, potrebno je pribaviti saglasnosti izvršnih rukovodilaca Funkcionalnih i Operativnih cjelina te, u slučaju potrebe, kroz interne prerasporede obezbijediti odgovarajuće zamjene za jedan broj zaposlenih koji na ovaj način napuštaju kompaniju.

Izvršni direktor EPCG, Tonino Maglio, Odluku o uslovima za sporazumni prestanak radnog odnosa uz isplatu otpremnine donio je 31.januara ove godine, a pravo na sporazumni odlazak imali su svi stalno zaposleni sa najmanje 10 godina radnog staža koji na dan donošenja Odluke nisu bili stariji od 64 godine. Uslov je bio i da ne postoje ili da se uredno izmire sve materijalne i finansijske obaveze prema kompaniji, te da prema zaposlenom nije pokrenut postupak utvrđivanja odgovornosti ili otkazivanja Ugovora o radu.

Podnosioci zahtjeva koji su ispunili navedene uslove mogu računati na otpremninu između 13 hiljada i 18 hiljada eura, što je na nivou 24 prosječne neto zarade koje je zaposleni ostvario šest mjeseci do donošenja Odluke.

Zaposlenom sa statusom invalida pripada otpremnina u visini od 24 prosječne neto zarade koje je ostvario u posljednjih šest mjeseci od donošenja odluke ili iznos od oko 20 hiljada eura ukoliko je to povoljnije za zaposlenog.

Lovćen lojalnost program

Udružite osiguranja,
sakupljajte bodove
i ostvarite
do 50 % popusta

Lovćen lojalnost program jedinstvenim sistemom udruživanja osiguranja i zbrajanja bodova povezuje osiguranja, čime ostvarujete popuste na:

- osiguranja kuće/stana
- kasko osiguranja motornih vozila AK
- turistička osiguranja
- osiguranja odgovornosti...

**Više polisa osiguranja,
veća ušteda.**

Nova osiguranja, dvostruki bodovi

Već sa dva osiguranja ste u programu

www.lo.co.me

(((020 404 404)))

IMENOVANJA

IMENOVANI NOVI ČLANOVI TOP MENADŽMENTA

SANZO GLAVNI FINANSIJSKI DIREKTOR, KRIVOKAPIĆU LJUDSKI RESURSI

ODBOR DIREKTORA EPCG JE U PROCEDURI VANSJEDNIČKOG IZJAŠNJAVANJA, KRAJEM FEBRUARA 2017. GODINE, NA PRIJEDLOG KOMPANIJE A2A, ZA NOVOG GLAVNOG FINANSIJSKOG DIREKTORA IMENOVAO GIANCARLA SANZA, DOK JE ZA VRŠIOCA DUŽNOSTI IZVRŠNOG RUKOVODIOCA DIREKCIJE ZA LJUDSKE RESURSE, NAKON OSTAVKE RANKA VOJINOVIĆA, IMENOVAN PREDRAG KRIVOKAPIĆ, KOJI JE I DO SADA ZAUZIMAO ISTAKNUTA MJESTA U TOJ OPERATIVNOJ CJELINI.

GIANCARLO SANZO

na poziciji Glavnog finansijskog direktora naslijedio je Milana Petrovića kojem je prestatu radni odnos u EPCG. Rođen je 1973. godine. Diplomirao je građevinarstvo i saobraćaj na Fakultetu tehničkih nauka u Palermu, a master za menadžment

i kontrolu, stekao je na Univerzitetu Bocconi. U Elektroprirevu Crne Gore dolazi nakon uspješne poslovne karijere na poziciji Rukovodioca korporativnih finansija i kontrole upravljanja u kompanijama, sa ukupnim godišnjim prometom od 1,1 milijarde eura. To su: AMSA, A2A zaštita životne sredine-PJ Zaštita životne sredine, Grupa Ecodeco-PJ Zaštita životne sredine i A2A Toplifikacija i usluge – PJ Toplifikacija. Sanzo je posebno bio angažovan na poslovima izvještavanja, kontrole i analize, poslovnog planiranja i procjene investicija, a u njegovom profesionalnom fokusu bili su i interni procesi i IT projekti u dijelu koordinacije, analize i sprovođenja postupaka javnih nabavki te projektovanja i implementacije modela kontrole i izvještavanja, kao i sistema mjerenja ekonomskih/kvantitativnih učinaka industrijskih postrojenja. Kao čovjek sa izuzetnim iskustvom, Giancarlo Sanzo posjeduje odlične komunikacione vještine i naročitu spremnost za koordinaciju, izgradnju tima i rad u složenim industrijskim organizacijama.

PREDRAG KRIVOKAPIĆ

diplomirani pravnik, rođen je 1978. godine u Nikšiću. Pravo je diplomirao na Univerzitetu Crne Gore. Radnu karijeru započeo je u HE „Piva“, gdje je odradio pripravnički staž, 2008. godine, a zatim radio kao refe-

rent za pravne, kadrovske i imovinsko pravne poslove do 2010. godine kada je prešao u Glavnu Direkciju za ljudske resurse, u kojoj je prvo bio angažovan na poslovima specijaliste, a zatim i rukovodioca Sektora za radne odnose i odnose sa sindikatom. Bio je i izvršni rukovodilac Direkcije za ljudske resurse i opšte poslove u Glavnoj Direkciji za ljudske resurse i opšte poslove, a po njenoj transformaciji, sredinom 2015. godine, rukovodilac Sektora za ljudske resurse i organizaciju. U dosadašnjoj profesionalnoj karijeri Krivokapić je bio angažovan kao član Radne grupe za izradu Zakona o radu, zatim član Radne grupe za izradu Zakona o reprezentativnosti sindikata. Koordinirao je Pregovaračkim timom kod zaključivanja Granskog kolektivnog ugovora za energetiku. Član je Upravnog odbora Unije Poslodavaca Crne Gore i Socijalnog savjeta Crne Gore i predsjednik Suda Vaterpolo i plivačkog saveza Crne Gore.

AKTUELNOSTI

CENTAR ZA KONTAKT SA KUPCIMA

REZULTATI IZNAD OČEKIVANJA

Marko Burić

PROCENAT PRIMLJENIH PRIGOVORA PROŠLE GODINE U ODNOSU NA BROJ IZDATIH RAČUNA JE ISPOD 1%. U 2016. CALL CENTAR JE OBRADIO ČAK 207 HILJADA POZIVA.

U Centru za kontakt sa kupcima prilično su zadovoljni ostvarenim rezultatima u 2016. godini. Rukovodilac Centra, Dragan Kadić, ističe kako će prošlu godinu pamtiiti kao veoma zahtjevnu ali i veoma uspješnu, jer su rezultati koje su ostvarili zaposleni iznad očekivanja.

- Ovo je zajednički uspjeh i veoma sam ponosan na rad zaposlenih. U toku prošle godine, Call centar je obradio 207 hiljada poziva (20 hiljada više u odnosu na 2015. godinu) i pri tom ostvario odlične rezultate. Procenat odbijenog poziva je smanjen sa 15,7% na 8,47%, vrijeme čekanja sa 72 smanjeno na 33 sekunde, a broj korisnika elektronskog računa povećan sa 14 na 21 hiljadu kupaca - naveo je Kadić.

U toku prošle godine odštampano je oko četiri miliona računa za električnu energiju, a kako objašnjava naš sagovornik, procenat primljenih prigovora najbolji je dokaz postignutih rezultata.

- Odlični rezultati su takođe postignuti u dijelu prijema i rješavanja prigovora.

Imali smo manji broj primljenih prigovora u odnosu na 2015, a procenat prigovora u odnosu na broj izdatih računa je ispod 1%. Takođe, rezultati primjene nove Procedure za rješavanje prigovora govore nam da smo na dobrom putu. Kvalitetna saradnja, jasna komunikacija, kao i svakodnevni rad na unapređenju postojećih procesa i procedura garancija su da će se trend odličnih rezultata svakako nastaviti i u budućnosti.

Nakon prilično zahtjevne 2016. godine Centar za kontakt sa kupcima čekaju novi izazovi u 2017.

- Ako se uzme u obzir da je 2016. obilježio veliki broj dešavanja te da je bila jako teška i zahtjevna (usvojen Zakon o energetici, novi Opšti uslovi snabdijevanja kao i nova Procedure za prijem i rješavanje prigovora, odvajanje CEDIS-a, itd), onda sa sigurnošću mogu zaključiti da su rezultati ostvareni u prošloj godini više nego odlični. U 2017, očekuje nas još više izazova. Primjena Pravila o minimumu kvaliteta isporuke električne energije, obračun ugovorene snage i pojava konkurencije su dio izazova koji nas očekuju. Glavni izazov je prepoznavanje korisničkih potreba i očekivanja. Nivo informisanosti i znanja kupaca svakim danom je sve veći a samim tim i njihova očekivanja. Nije dovoljno brzo reagovati i riješiti zahtjev ili problem korisnika. Naši potrošači očekuju od nas da prepoznamo njihove trenutne i buduće potrebe i na bazi toga da im ponudimo personalizovanu ponudu-rješenje. Stoga, neophodno je obezbijediti sistem koji to može da isprati, da obradi sve relevantne podatke o kupcima, da ponudi kvalitetni uvid u profil korisnika i da omogući kreiranje personalizovanih ponuda. Uporedo sa tim neophodno je otvarati nove kanale komunikacije (mobilne aplikacije za IOS i Android), uvoditi nove samouslužne servise, redizajnirati postojeće procese i pristupiti kreiranju novih procesa.

Dragan Kadić

U Centru za kontakt sa kupcima svjesni su da potrošači uvijek moraju biti u glavnom fokusu.

- O tome koliko smo uspješni u ispunjenju onoga što smo sami sebi postavili kao cilj sud donose kupci tokom svake interakcije sa nama. Ubijeđen

sam da, kakve god izmjene bile u budućnosti, potrošači i njihovo zadovoljstvo moraju uvijek biti u glavnom fokusu. Naš uspjeh gradimo na sposobnosti da pružamo usluge koje naši korisnici zaista cijene. Postavili smo ambiciozne ciljeve koje želimo da ispunjavamo sa visokim učinkom i visokim etičkim

standardima kao osnovom našeg poslovanja. To je naša prednost u odnosu na konkurente - zaključio je Kadić.

O tome koliko smo uspješni u ispunjenju onoga što smo sami sebi postavili kao cilj sud donose kupci tokom svake interakcije sa nama. Ubijeđen sam da, kakve god izmjene bile u budućnosti, potrošači i njihovo zadovoljstvo moraju uvijek biti u glavnom fokusu.

Odlični rezultati u 2016: Call centar

INTERVJU

MILAN RADOVIĆ, DIREKTOR HIDROELEKTRANE „PIVA“

USKORO KAPITALNI REMONT AGREGATA A1

Milan Radović

Miodrag Vuković

Hidroelektrana na Mratinju nedavno je proslavila 41. rođendan. Kako vidite značaj i učinak ovog proizvodnog objekta kroz period koji je za nama?

Od prvih kilovata časova proizvedene električne energije iz HE „Piva“, pa sve do 01. januara 2014 godine, kada je prestao da važi ugovor o regulisanju načina i uslova ostvarivanja međusobnih isporuka električne energije između EPCG i Elektroprivrede Srbije, proizvodnjom iz elektrane upravljala je Elektroprivreda Srbije. Mišljenja sam da je taj ugovor bio dobar za EPCG u navedenom periodu.

Nekako se poklopilo da je raskidom pomenutog ugovora električna energija postajala sve više berzanska roba i da je plasman energije iz HE „Piva“ znatno prevazišao granice naše zemlje. HE „Piva“ se može u takvom okruženju jako dobro pozicionirati. Činjenica da prodata energija iz elektrane mora biti isporučena samo u precizno definisanom terminu i količini, stavlja nas u poziciju veće odgovornosti i obaveze. Ali, zahvaljujući dobroj saradnji sa kolegama iz Direkcije za upravljanje energijom svi izazovi se prevazilaze.

Hidrološke prilike u prethodnom periodu nijesu bile povoljne za rad hidroelektrane. Kako se to odražava na poslovne rezultate?

Moram istaći da se HE „Piva“ mnogo-

me razlikuje od ostala dva velika energetska objekta u EPCG. Kao što efikasnost rada termoelektrane u Pljevljima umnogome zavisi od kvaliteta uglja, tako i efikasan rad u HE „Piva“ zavisi od optimalne kote sa koje se angažuju agregati hidroelektrane. Hidroelektrana „Piva“ proizvela je u prošloj 2016. godini 792,46 GWh električne energije. Kao što svi znamo, sušni period sa kraja 2016. godine prenio se i na početak ove godine, pa su akumulacije ostale na prilično niskom nivou.

Kakvi su planovi do kraja godine, kada je u pitanju održavanje pogona i koji su prioriteti?

Kapitalni remont na agregatu A1 treba da počne 22. aprila 2017. godine. Vrijednost projekta je 2 miliona i 100 hiljada eura, a planirano je da projekat bude realizovan u narednih 6 mjeseci. Svakako da je za nas u HE „Piva“ u tekućoj godini ovo najvažniji projekat.

HE „Piva“ je pokrenula i investicioni projekat na produbljavanju i uređenju korita rijeke Pive, nizvodno od brane na Mratinju. Smatram da je navedeni projekat, najbolje što EPCG može u narednom periodu da ponudi. Riječ je o investiciji od milion i 600 hiljada eura, a

planirano je da se uložena sredstva vrate u periodu od svega tri godine. Snižanjem nivoa donje vode za 2.5 metara, što je i cilj ovog projekta, ukupna godišnja proizvodnja u HE „Piva“ bi se uvećala za 1.6 odsto ili za 12 GWh.

Najbolje poređenje ovog projekta se može napraviti sa izgradnjom mini hidro elektrana, čija izgradnja je znatno skuplja, a efekti neuporedivo manji. U kompaniji se na svim nivoima u više navrata razgovaralo o ovom projektu, ali do danas nije došlo do njegove realizacije. Obzirom da je HE „Piva“ pripremila projektnu dokumentaciju i uputila zahtjev na odobrenje, za očekivati je da će se u 2018. godini izvršiti predmetni radovi na pomenutom projektu.

VRŠNA ELEKTRANA SA AKUMULACIJOM

HE „Piva“ spada u elektrane koje električnu energiju proizvode u vršnom režimu rada. Osnovna karakteristika ovog tipa hidroelektrane je mogućnost brzog startovanja i sinhronizacije na dalekovodnu mrežu 220 kV. Prema načinu korištenja vode, odnosno regulacije protoka, hidroelektrana na Mratinju spada u red akumulacijskih hidroelektrana. HE „Piva“ raspolaže akumulacionim jezerom dužine 42 kilometra i korisne zapremine 746 miliona m³ vode.

ZANIMLJIVOSTI:

1. Rekordnu godišnju proizvodnju od 1.285.799 MWh HE „Piva“ ostvarila je 2010. godine. Iste godine ostvarena je i maksimalna proizvodnja na mjesečnom nivou od 230.719 MWh.

Od početka rada 28. marta 1976. godine do 28. marta ove godine HE „Piva“ proizvela je 30.979.574 MWh električne energije.

U rekordne godine ubrajaju se i 1978. godina, kada je proizvedeno 1.016 GWh, zatim 1979. kada je proizvedeno 1.044 GWh, kao i 2004. godina sa proizvodnjom od 997 GWh električne energije. Projektovana godišnja proizvodnja električne energije u HE „Piva“ iznosi 860 GWh.

2. Brana HE „Piva“ najvisočija je na Balkanu i spada među najviše brane na svijetu. Lučna betonska brana visine 220 m izgrađena je kanjonu reke Pive, a svi objekti hidroelektrane: dovodni cjevovodi, mašinska hala, odvodni tunel, trafo hala i razvodno postrojenje su podzemni i smješteni su u lijevom boku neposredno uz branu.

3. Osnovne tehničke karakteristike HE „Piva“ su:

- Maksimalna snaga iznosi 342 MW
- Ukupna zapremina akumulacije je 824 miliona m³
- Korisna zapremina akumulacije je 746 miliona m³
- Energetska vrijednost akumulacije 275 GWh
- Tri spiralne turbine sa vertikalnom osovinom (250 o/min) tipa "Francis"
- Tri trofazna generatora sa vertikalnom osovinom (250 o/min) od po 120 MVA
- Tri trofazna transformatora (15,75/220 kV) od po 120 MVA

FELJTON

RAKO MILOŠEVIĆ, ŠEF GRADILIŠTA ISTRAŽNIH RADOVA NA
IZGRADNJI HIDROELEKTRANE NA MRATINJU

40
GODINA
HE „PIVA“

ČOVJEK KAKVOG VIŠE NEMA

Olivera Vulanović

Vrijeme neposredno poslije završetka pivske elektrane, dakle, nešto poslije 1976. godine, obilježila je priča o smjeni jednog čovjeka sa mjesta generalnog direktora Elektroprivrede. O toj smjeni dugo se kasnije pričalo, bolje reći šaputalo, uglavnom sa divljenjem i strahopoštovanjem. Radilo se o Petru Žižiću, diplomiranom građevinskom inženjeru, veoma uglednom stručnjaku, jednom od najobrazovanijih i najinteresantnijih ljudi koje je Elektroprivreda imala. Stariji službenici, sada penzioneri, na pomen njegovog imena, sa poštovanjem su ustajali sa stolice.

Elem, u to vrijeme, republički Centralni komitet i cjelokupna crnogorska štampa brujali su zbog prekoračenja investicija tokom gradnje pivske elektrane. Stručnjacima je, međutim, bilo jasno da se, pogotovo kod gradnje grandioznih objekata, ne mogu precizno odmjeriti troškovi. Nakon žestoke kritike koju mu je uputio, Petar Žižić je tadašnjem visokom funkcioneru izrekao riječi koje su ga koštale dalje karijere. Vremena su bila takva da Petrov

komentar nije mogao ostati neprimijećen i nekažnjen. Naime, potresen zbog kritike za koju je smatrao da je neosnovana, Petar je jednom od najmarkantnijih ličnosti Republike replicirao:

- Ono što vi radite, mogu i ja, a ono što ja radim, vi nikad nećete moći – Zatim je dodao:

- Ja nijesam marksizam učio iz vaših knjiga!

Ovakvi istupi, u vrijeme jednopartizma, bili su veoma rijetki i rezervisani za izuzetne pojedince. Ubrzo je zasjedao Centralni komitet. Socijalistički sistem nije volio oponente pa Petra smjenjuju sa direktorskog mjesta i isključuju iz Partije. Rako Milošević, Petrov prijatelj i neposredni svjedok ovih događanja, priča:

- Petar nije radio po instrukcijama već po svom uvjerenju. Vodio je preduzeće kao stručnjak, a ne kao političar.

Rako se, zatim, prisjeća:

- Tih dana, sretnem Voja Aleksića. Pošten čovjek, na njegovo sam uže mogao i u jamu. On mi kaže da se Petar osamio, da mu je teško, u šta nijesam sumnjao.

- Gdje je? Poći ću danas do njega – skoro uzviku Rako.

- Nije u Nikšiću. U Mokrom je, kod Šavnika, u očevoj kući, već dva mjeseca sam, kao pustinjač.

Rako, koji je u tom trenutku bio direktor Razvoja i investicija, uzima svog šofera i pravo u Mokro. Nađe Petra u kući. Samuje. Malo vatre gori u šporetu.

- Odakle ti Rako ovdje?

- A, šta ćeš ti ovdje, Pero? Spremi se sa mnom da ideš.

- Gdje? Kod koga? Sa kim da radim – bio je rezigniran Petar.

- Sa mnom, dočeka Rako, kao iz topa. Bićemo saradnici. Radićeš kao moj savjetnik.

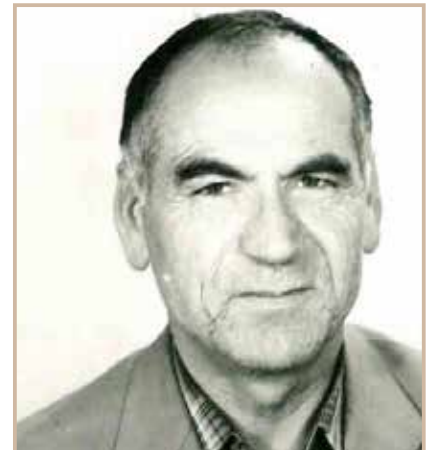
Nasta tišina.

- S tobom bih, sa drugima ne – odvrati Petar.

- Mada, pametne ne treba savjetovati, a ovim drugima je džabe – nađe snage da se našali Petar na račun svog prijatelja.

- Svako jutro, šofer će za tebe dolaziti u Kličevo, a poslije podne će te vraćati kući – zaključio Rako dogovor.

Uprkos otvorenim primjedbama iz opštinskog Komiteta Saveza komunista, Rako i Petar na-

Petar Žižić

stavili su zajedno da rade, sve do Petrovog penzionisanja.

- To je bio častan čovjek, načitan iz svih oblasti, ne samo iz građevine, priča Rako.

- Prijateljstvo među nama bilo je čisto, bez interesa. Kao stručnjak bio je cijenjen u cijeloj Jugoslaviji, u Energoprojektu, Končaru, u Sloveniji, Makedoniji...Bili smo zajedno na kongresu u Indiji, on i ja iz Crne Gore. Mnogo mi je pomagao kao savjetnik. Kad sam organizovao prvi Kongres stručnjaka za visoke brane u Crnoj Gori opet sam ga zvao da mi pomogne. Već je bio u penziji i nije pristao.

Kad je Petar umro, ja banem kod predsjednika Opštine, nastavlja Rako. Sa vrata mu kažem:

- Umro je najpametniji čovjek Nikšića.

- Ko?

- Petar Žižić.

- Nećemo, predsjedniče ići u Kličevo na saučesće. Oprostit ćemo se od njega, kao od najumnijeg među nama, u aneksu Direkcije. Tamo će biti izložen, uz počasnu stražu. Ti ćeš se oprostiti od njega u ime Opštine.

Predsjednik stade da razmišlja.

- Nemoj da razmišljaš. Nećemo pogriješiti ako odamo posljednju poštu Petru na način kako to zaslužuje slobodouman čovjek čiji je život ostavio traga. Ja ću govoriti na groblju.

Tako je i bilo, kaže Rako i briše suzu za starim prijateljem.

- Eh, takvih ljudi više nema, kaže on, skoro šapatom, vodeći dijalog sa prohujalim vremenima.

KRAJ

CRNA GORA

Bulatović: Ove godine investicije 40 miliona eura, uskoro formiramo berzu struje

Izvršni direktor Crnogorskog elektroprivrednog sistema (CGES) Ivan Bulatović, najavio je da će tokom ove godine u mrežu prenosa električne energije biti uloženo 40 miliona eura.

“Planirano je da se ove godine CGES u sistem uložiti nešto više od 40 miliona eura, od čega za projekte koji se odnose na interkonekciju s Italijom skoro 26 miliona eura kreditnih sredstva, obezbijeđenih po povoljnim uslovima od međunarodnih banaka”, rekao je Bulatović u intervjuu za Portal Analitika.

On je najavio skoro formiranje berze električne energije u Crnoj Gori.

“Uveliko se radi na formiranju berze struje. Tri energetska subjekta CGES, EPCG i COTEE, prepoznati su kao osnivači nove kompanije, uz otvorenost prema svim subjektima. U toku je priprema osnivačkog ugovora i statuta same kompanije, kako bi se što prije stvorili uslovi za njeno pokretanje u punom kapacitetu”, naveo je Bulatović.

PORTAL ANALITIKA

Sa naše strane položena trećina podzemnog kabla

Terna je 18. februara završila polaganje podzemnog energetskog kabla između Italije i Crne Gore. Radovi na postavljanju zemaljskog dijela kabla teku planiranom dinamikom, saznaje Pobjeda iz izvora bliskih učesnicima projekta.

Početak oktobra prošle godine počelo je polaganje kopnenog dijela kabla sa crnogorske strane dužine šest kilometara od Rta Jaz do trafostanice Lastva.

U toku je i polaganje 16 kilometara podzemnog kabla na italijanskoj obali od Peskare do nove trafostanice Terne u Sepagatiju. Na italijanskoj strani od sada su položena tri kilometra podzemnog dijela kabla. Završetak polaganja podzemnih kablova planiran je za zadnje tromjesečje ove godine.

U građevinskoj dozvoli koju je „Terna Crna Gora dobila u avgustu prošle godine navodi se da se dva pola podzemnog kabla polažu u odvojene rovove i duž jedne strane brda vode se u pravcu magistralnog puta Budva -Kotor. Nakon prolaska ispod magistralnog puta kablovska trasa se usmjerava prema lokaciji Blato u Lastvi Grbaljskoj gdje je predviđena lokacija konvertorske stanice u kojoj se kablovi priključuju na postrojenje.

Konvertorska stanica

Ministarstvo je početkom godine izdalo građevinsku dozvolu „Terni Crna Gora“ za izgradnju trafostanice, u Lastvi Grbaljskoj. To konvertorsko postrojenje vrijedno 100 miliona eura nalaziće se u neposrednoj blizini trafostanice Lastva Grbaljska, koju u okviru istog projekta gradi Crnogorski elektroprivredni sistem. Isto takvo postrojenje se gradi i na italijanskoj strani u blizini Peskare. Funkcija tog postrojenja je transformacija jednosmjernje struje, koja se prenosi podmorskim kablom u naizmjeničnu, koja potom ulazi u elektro-energetski sistem Crne Gore.

Prema saznanjima Pobjede, za ovu godinu je planiran završetak građevinskih radova na tom objektu, dok bi krajem godine trebali da počnu elektro-mehanički radovi, koji predstavljaju jednu od tehnološki najzahtjevnijih faza projekta. Ukupna dužina kabla između Peskare i Rta Jaz iznosi 455 kilometra, od čega je dužina podmorskog dijela 433 kilometra. Polaganje podmorskog dijela kabla završeno je 18. februara ove godine. U okviru projekta CGES gradi trafostanicu Lastva, koja će koštati 38,5 miliona eura, te dalekovod od Lastve do Pljevalja vrijedan 67,5 miliona eura.

POBJEDA

Đukanović: Termoelektrane su neophodne, nema govora o njihovom zatvaranju

Termoelektrane (TE) su neophodne za stabilno i pouzdano funkcionisanje energetskog sistema države i nikakve studije, ni najuglednijih svjetskih instituta, ne mogu rezultirati njihovim potpunim zatvaranjem u doglednoj budućnosti, piše u autorskom tekstu za Portal Analitika Goran Đukanović, analitičar i konsultant za industriju.

- Jedina alternativa termoelektranama su nuklearne elektrane, jer to nijesu u potpunosti ni elektrane na gas. I ukratko: evropske države koje ne posjeduju nuklearne elektrane, da bi imale pouzdan energetski sistem, moraće se i dalje oslanjati na termoelektrane - istakao je Đukanović.

Što se tiče cijene električne energije iz termoelektrane, Đukanović je dodao da se i dalje dosta špekuliše i podmeće u vezi sa tim.

- Naime proizvodna cijena je relativno skupa, u poređenju sa hidro i nuklearnom energijom ali je konkurentna u odnosu na energiju vjetra i sunca. U kontekstu crnogorskog energetskog podmorskog kabla ostaje nepoznanica, jer još nije pušten u rad, ali nema sumnje da će energija proizvedena u novoj termoelektrani biti znatno jeftinija od energije koja će se isporučivati podmorskim kablom, u bilo kom smjeru. Najnovija tehnološka dostignuća omogućila su znatno efikasiji rad termoelektrana nove generacije i osjetno smanjenje emisije CO2 i zagađivača atmosfere. U oktobru 2015. godine u izjavi za Portal Analitika, preporučio sam da Vlada odmah krene u realizaciju gradnje drugog bloka Termoelektrane Pljevalja i da će najveća šteta po državu biti ne zbog njenog rada, kada i ako počne sa radom, već zbog izgubljenih godina dok ne počne sa radom - naveo je Đukanović.

PORTAL ANALITIKA

INTERVJU

MILOŠ MLADENVIĆ, IZVRŠNI DIREKTOR SEEPEX A.D. BEOGRAD,
LICENCIRANOG OPERATORA ZA ORGANIZOVANO TRŽIŠTE ELEKTRIČNE ENERGIJE

RADUJEMO SE SARADNJI SA EPCG

Miloš Mladenović

Marko Burić

MISLIM DA ĆE DOBITAK BITI OBOSTRAN, JER ĆE SEEPEX DOBITI JEDNOG POUZDANOG I VAŽNOG UČESNIKA, A ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE SIGURNU I STABILNU PLATFORMU ZA TRGOVINU NA KOJOJ ĆE MOĆI DA PROŠIRI SVOJE REGIONALNO PRISUSTVO I OBOGATI SVOJ PORTFOLIO.

Srpska berza električne energije SEEPEX u februaru je proslavila prvi rođendan. Jeste li zadovoljni onim što ste postigli od dana osnivanja berze?

SEEPEX je sa operativnim radom počeo 17. februara 2016. tako da smo obilježili i prvu godišnjica rada. Kada pogledamo postignuto, mislim da u potpunosti možemo biti zadovoljni. Uspostavljeno je uspješno organizovano regionalno dan-unaprijed tržište električne energije u oblasti jugoistočne Evrope, koje nasljeđuje najbolju praksu nekih već postojećih organizovanih tržišta – sigurnu i pouzdanu trading platformu koju obezbjeđuje EPEX SPOT, kao i vrhunsku uslugu kliringa i finansijskog poravnanja koju omogućava ECC.

Kako očekujete da će se dalje razvijati SEEPEX i koji su to izazovi sa kojim ćete se suočavati u narednom periodu?

U narednom periodu očekuje se postepeno povećanje broja učesnika i obima trgovine, što će dovesti do uspostavljanja referentne veleprodajne cijene električne energije u ovom dijelu Evrope. Uz ovo SEEPEX planira dalji razvoj u nekoliko faza. Prva faza obuhvata potencijalno strateško partnerstvo sa crnogorskim partnerima i spajanje tržišnih oblasti Srbije i Crne Gore. Da bi se počelo sa tim projektom potrebno je da se u Crnoj Gori

formira projektna kompanija koja treba da definiše način uspostavljanja organizovanog dan unaprijed tržišta u Crnoj Gori a time i način saradnje sa SEEPEX-om.

U drugoj fazi je planiran projekat spajanja tržišta (Market Coupling) sa tržištima Mađarske, Češke, Slovačke i Rumunije(4MMC). Pismo o namjerama poslato je u maju 2016. i očekuje se njihov odgovor u drugom kvartalu 2017. Ovo bi bio veliki korak jer bi donio dodatnu likvidnost kako SEEPEX tako i 4MMC, uz potencijalno približavanje i uspostavljanje referentne regionalne cijene električne energije. SEEPEX je već sada tehnički spreman da se ovaj projekat pokrene, uz usaglašavanje i doradu pojedinih regulatornih pitanja tokom implementacione faze.

Treća faza obuhvata Market coupling projekat Srpsko – Crnogorskog tržišta sa Italijanskim organizovanim tržištem, o kome će moći da se priča kada visokonaponski kabl između Crne Gore i Italije bude pušten u pogon (planirano u toku 2018.). Pristupanje Italije WB6 inicijativi daje snažan signal u prilog ovom konceptu. Nezvanični razgovori sa Italijanskim partnerom pokazali su da postoji obostrana zainteresovanost da se ovaj projekat sprovede u djelo.

Četvrta faza Market coupling projekta predstavlja pove-

zivanje sa Organizovanim tržištima Hrvatske, Bugarske i Albanije. O vremenskim okvirima nije moguće sada govoriti, budući da mnoge stvari u ovom slučaju ne zavise samo od nas.

Očekuje se da se ove godine na SEEPEX registruje i EPCG. Šta to znači za vašu berzu, nedavno ste na En.trading seminaru u Budvi istakli kako se radujete saradnji sa našom kompanijom?

Ulazak EPCG je značajna stvar i SEEPEX se svakako raduje toj saradnji. Mislim da će dobitak biti obostran, jer će SEEPEX dobiti jednog pouzdanog i važnog učesnika, a EPCG sigurnu i stabilnu platformu za trgovinu na kojoj će moći da proširi svoje regionalno prisustvo i obogati svoj portfolio. Pravi značaj će se vidjeti posebno nakon market couplinga sa susjednim organizovanim tržištima, jer će EPCG moći da proširi oblast svog poslovanja i dobije najbolju moguću cijenu za proizvod koji nudi. Sve ovo uzajamno povlači i povećanje likvidnosti, što je i ključno za funkcionisanje svakog tržišta.

Crna Gora takođe planira da osnuje berzu električne energije. Da li mislite da će berza imati potencijal da crnogorsku tržišnu oblast učini atraktivnijom?

Treba imati u vidu da su tržišta električne energije zemalja Zapadnog Balkana relativno mala i sa ekonomskog aspekta je jako bitno procijeniti kako obezbjediti likvidnost takvih tržišta. Ukрупnjavanje srpsko-crnogorske tržišne oblasti SEEPEX vidi kao optimalan način da se ova likvidnost postigne na duži period, budući da

je 3-4 TWh godišnje projektovana količina koja obezbjeđuje tu likvidnost.

Poznato je da je zajednički cilj povezivanje organizovanih tržišta električne energije na ovim prostorima. Da li očekujete da će jedinstveno tržište zaživjeti u pravom smislu?

To je svakako plan koji se želi postići i WB6 inicijativa je korak u pravom smjeru. Potrebno je da Vlade zemalja Zapadnog Balkana omoguće sprovođenje tkz. “energetskih mekih mjera” što bi dovelo do uklanjanja postojećih pravnih i regulatornih prepreka i obezbjedilo institucionalizaciju struktura potrebnih za funkcionisanje ovakvog tržišta. Potrebno je dosta rada, ali pozitivni signali za to postoje i vjerujem da je jedinstveno regionalno tržište budućnost.

Koliko je značajno povezivanje tržišta zemalja Zapadnog Balkana? Da li je to šansa da iskoristimo sve benefite podmorskog kabla sa Italijom i da pariramo evropskim tržištima?

Kao što sam već napomenuo, povezivanje i ukрупnjavanje tržišta zemalja Zapadnog Balkana je jako bitno, s jedne strane zbog povećanja likvidnosti pojedinačnih manjih organizovanih tržišta i ekonomske isplativosti istih. S druge strane, to bi bio značajan politički signal da u regionu, nasuprot podjelama koje su česte, dolazi do integracije u oblasti tržišta električne energije, što omogućava dobit za sve učesnike.

REGION

EU pomaže zemlje Zapadnog Balkana sa 50 miliona eura za energetske projekte

Na sastanku ministara energetike zemalja Zapadnog Balkana je saopšteno da će EU, putem Programa za regionalnu energetska efikasnost pomoći zemlje Zapadnog Balkana sa 50 miliona eura za finansiranje energetskih projekata.

Predviđene finansije značajno će pomoći javnom i privatnom energetskom sektoru u svih šest država i doprinjeti štednji energije i smanjenju emisije štetnih gasova.

ENERGOPORTAL.INFO

Hidro potencijal okuplja region

Ministri energetike šest zemalja Zapadnog Balkana na sastanku u Skoplju ponovili su posećenost sprovođenju Povelje o održivosti, koja će dovesti do čistije životne sredine, kroz realizaciju mjera energetske efikasnosti i korišćenje obnovljivih izvora energije.

Ministar energetike Srbije, Aleksandar Antić pozdravio je izradu Regionalnog hidro-master plana, koji će prerasti u "Studiju razvoja hidroenergetike Zapadnog Balkana".

- Ključni momenat je dogovor oko izrade zajedničke studije za ukupan regionalni hidro potencijal jer je opšte raspoloženje, u čitavom region, da nam nedostaju energetska kapaciteti i da je, upravo, hidro potencijal čitavog regiona tačka koja može da nas okupi - istakao je Antić.

ELEKTROENERGETIKA.INFO

U Hrvatskoj poskupljenje struje

Ministar energetike i zaštite životne sredine, Slaven Dobrović je najavio skoro poskupljenje struje. Kako prenosi SEEbiz, razlog je povećanje naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije. Teret neće snositi samo snabdjevači, već i građani.

-To će se desiti prije polovine godine i predstavljaće malu promjenu od četiri do šest odsto - rekao je ministar Dobrović.

ENERGETIKA-NET.COM

Izgradnja bloka 7 TE Tuzla centralno pitanje energetskog sektora BiH

Generalni direktor Elektroprivrede BiH Bajazit Jašarević izjavio je da je put razvoja privrede u energetskom sektoru BiH vezan uz podizanje proizvodnje u rudnicima uglja i maksimalne proizvodnje u termoelektranama Tuzla i Kakanj.

Jašarević smatra da je centralno pitanje energetskog sektora u Tuzli gradnja Bloka 7 TE Tuzla.

- Predali smo potrebnu dokumentaciju za Blok 7, a u narednim mjesecima očekujemo podršku Vlade i Parlamenta FBiH - naglasio je Jašarević.

On je mišljenja da Blok 7 nema alternativu, ocijenivši da je to blok sa najboljim ekonomskim i ekološkim parametrima, te da će zamijeniti postojeće blokove zbog čega će vazduh u Tuzli biti puno primjereniji življenju u tom gradu.

CROENERGO.EU

EPS se proširuje na region

Elektroprivreda Srbije (EPS) planira širenje u regionu. Vlada Srbije nedavno je formirala komisiju čiji je zadatak da ispita isplativost preuzimanja djelova distribucija u susjednim zemljama, objavile su Večernje novosti.

Srbijanska Elektroprivreda planira kupiti distribucije u Republici Srpskoj i Crnoj Gori.

Vlada Srbije je započela širenje u elektrosisteme regiona još prije više od godinu. Tada je Elektromreža Srbije kupila deset odsto akcija Crnogorskog elektroprenosnog sistema za 13,8 miliona eura.

Kupovinom tog udjela EMS je dobio mjesto u Odboru direktora Crnogorskog elektroprenosnog sistema i od tada ima pravo na dividendu. EMS na ovaj način može da naplaćuje, shodno svom udjelu u vlasništvu, prenos struje, kao što rade svi trgovci električnom energijom, pišu "Večernje novosti".

ENERGETIKA.BA

Trafo od 285 tona na putu ka "Kostolcu B"

Transport blok transformatora od oko 285 tona dostavljen je termoelektrani "Kostolac B".

Kako je izjavio direktor za proizvodnju električne energije TE "Kostolac", Nenad Marković, servisiranjem tog trafoa povećaće se pouzdanost blokova u Termoelektrani, što je veoma značajno za kostolački ogranak EPS-a.

Marković je dodao da je prošla godina bila rekordna po proizvodnji električne energije u "Kostolcu", a da će servisiranje tog trafoa povećati pouzdanost i sigurnost u radu.

Snaga transformatora je 410 MVA, a u njega staju i više od 62 tone transformatorskog ulja.

ELEKTROENERGETIKA.INFO

CEDIS

PROJEKAT „UNAPREĐENJE SISTEMA MJERENJA U DISTRI-
BUCIJI CRNE GORE“

U SISTEMU DALJINSKOG OČITAVANJA 260 HILJADA KUPAČA

Vladimir Kaluderović

Biljana Mitrović

Iako je osnovni dio Ugovora o realizaciji II faze Projekta unapređenja sistema mjerenja u distribuciji Crne Gore završen početkom decembra, nekoliko mjeseci prije planiranog roka, usljed određenih racionalizacija u realizaciji i dobre podrške od strane ostalih službi u CEDIS-u, instalirano je još gotovo pet hiljada brojila. Zbog efekata ovog izuzetno značajnog projekta i načina na koji je isplanirana, osmišljena i završena instalacija u okviru osnovnog ugovora, Odbor direktora je donio odluku da se proširi projekat za dodatnih pet hiljada brojila.

Vladimir Kaluderović, rukovodilac Sektora za mjerenje i direktor Projekta, kaže da je u skladu sa procedurama Evropske banke za obnovu i razvoj potpisan aneks ugovora sa dosadašnjim partnerima (italijanski Enel Distribuzione i konzorcijum njemačkog Regiocomo, poljskog Saksbola i crnogorskog Mezona) o nabavci i ugradnji i tih pet hiljada brojila od kojih će većina biti implementirana u Podgorici i na Primorju.

Radovi na realizaciji ovog ugovora počeli su u februaru, a završiće se tokom aprila, što je takođe prije planiranog roka.

- U Crnoj Gori trenutno je 260 hiljada konzumenata u sistemu daljinskog očitavanja potrošnje, odnosno oko 70 odsto, a po Zakonu o energetici, do 01.januara 2019. godine u sistemu treba da ih bude 85 odsto. Zbog toga je u planu nastavak projekta i pri kraju su pregovori sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj oko realizacije III faze. U tom smislu je i raspisana tenderska procedura za instalaciju još oko 40 do 45 hiljada brojila – kazao je Kaluderović.

Prema njegovim riječima, u sklopu III faze projekta će se, uz izmještanje i rekonstrukciju mjernih mjesta, ugovoriti i rekonstrukcija pripadajućih niskonaponskih mreža u trafostanovima u kojima će se ugrađivati brojila.

Ovog puta multifunkcionalni mjerni uređaji implementiraće se u prigradskim i gusto naseljenim ruralnim predjelima Crne Gore u kojima do sada nije bilo ugradnje. Realizacijom III faze projekta, vrijedne oko 30 miliona eura, preko 300 hiljada potrošača biće u sistemu daljinskog očitavanja potrošnje, što je nešto preko 80 odsto.

Kaluderović ističe da nije bilo značajnijih problema, niti zastoja u implementaciji, te da se radovi odvijaju na zadovoljstvo kori-

snika sistema.

On podsjeća da analiza efekata korišćenja ove savremene tehnologije pokazuje da su rezultati pozitivni po svim parametrima.

Kako se povećava broj potrošača u sistemu daljinskog očitavanja potrošnje, tako se u kontinuitetu smanjuju i gubici električne energije i to u prosjeku oko 1,5 procentnih poena godišnje. Tako su gubici na mreži 2015.godine iznosili 17,01 odsto, a prošle godine 15,6 odsto.

Naročiti efekat projekta, pored smanjenja gubitaka na mreži, je poboljšanje kvaliteta napajanja potrošača u transformatorskim oblastima u kojima su ugrađena nova brojila. Smanjio se, takođe, i broj reklamacija.

CEDIS

IMENOVANJA

CEDIS**NOVI
LJUDI****NOVA
ENERGIJA***Biljana Mitrović*

U cilju organizacionog i kadrovskog jačanja i u skladu sa potrebama poslovnih procesa, CEDIS-ovom timu su se od 01.marta pridružili Ranko Vojinović, koji će raditi na poziciji rukovodioca Sektora za komercijalne poslove, zatim Dejan Samaržić koji je imenovan na poziciju rukovodioca Sektora za TIS i Marija Jovović, koja je šef Službe za korporativne komunikacije.

RANKO VOJINOVIĆ, RUKOVODILAC SEKTORA ZA KOMERCIJALNE POSLOVE

Ranko Vojinović, rođen je 1960.godine u Andrijevi. Gimnaziju je završio u Nikšiću, a na Odsjeku za elektroniku Elektro-tehničkog fakulteta, Univeziteta Crne Gore, diplomirao je 1985. godine. Radnu karijeru započeo je u nikšićkoj Željezari 1986.godine kao inženjer za održavanje elektro opreme i automatizovane procese. U Elektroprivredu Crne Gore prešao je 1993.godine, gdje je do 2005. bio glavni planer FMS-a, zatim i tehnički menadžer u IT centru.

Dužnost Izvršnog direktora EPCG obavljao je od jula 2008. do marta 2010. godine, da bi preuzimanjem upravljanja Kompanijom od strane strateškog partnera, bio imenovan za pomoćnika Izvršnog direktora za tehnička pitanja i organizaciju.

Početkom 2011.godine raspoređen je na mjesto izvršnog rukovodioca Direkcije za nabavke. Za v.d. direktora Glavne direkcije za ljudske resurse imenovan je 27. jula 2012. godine, a istovremeno je obavljao i dužnost izvršnog rukovodioca Direkcije za nabavke. Od juna 2015. godine do prelaska u CEDIS bio je direktor Glavne direkcije za ljudske resurse.

DEJAN SAMARŽIĆ, RUKOVODILAC SEKTORA ZA TIS

Dejan Samaržić je rođen 1971.godine u Rijeci. Na Odsjeku za elektroniku Elektrotehničkog fakulteta u Podgorici diplomirao je 1999.godine. Prvi radni angažman Samaržić je imao u Republičkom sekretarijatu za razvoj, gdje je kao sistem inženjer, LAN/WAN admini-

strator mreže državnih organa do marta 2002.godine učestvovao u instalaciji hardware i software segmenata mreže, smještenih u mnogim državnim institucijama, a radio je i na instalaciji i podešavanju svih Windows operativnih sistema i raznih aplikacija, te rješavanju različitih hardverskih problema. Od marta do novembra iste godine bio je LAN/WAN administrator mreže državnih organa, odgovoran za funkcionisanje mreže, konfiguraciju, instalaciju i održavanje svih komunikacionih uređaja, te dizajniranje novih i redizajn postojećih segmenata mreže državnih organa.

Samardžić, zatim, prelazi u Atlasmont banku, gdje je kao šef Odjeljenja za hardvere i mrežu, takođe bio odgovoran za instalaciju, konfiguraciju, podešavanje i održavanje kompletne mreže i komunikacione infrastrukture Atlasmont banke. Od maja 2008.godine do prelaska u našu kompaniju Samardžić je bio direktor IT sektora u toj banci, u kojoj je za to vrijeme, između ostalog, realizovana druga faza E-Bankinga, prilagođenog modernom čovjeku koji ima potrebu da upravlja svojim finansijama u pokretu sa svih uređaja i svih pretraživača. Realizovan je, takođe, projekat Novi hardware za Core banking kojim je obezbijeden storage vrhunskih karakteristika sa SSD diskovima, što je za posljedicu imalo skraćanje trajanja dugih obrada i do 30 puta, kao i brojni drugi projekti koji su poslovanje i funkcionisanje banke u informacionom smislu podigli na znatno viši nivo.

Samardžić je vlasnik sertifikata CISCO CERTIFIED NETWORK ASSOCIATE-CCNA #640-607, a pohađao je UNIX kurs, Microsoft office kurs i Smart Switch Router Configuration Fundamental Course.

MARIJA JOVOVIĆ, ŠEF SLUŽBE ZA KORPORATIVNE KOMUNIKACIJE

Marija Jovović rođena je 1978.godine u Podgorici. Osnovnu i srednju školu završila je u Podgorici, a Fa-

kultet pravnih nauka na Univerzitetu Crne Gore. Zvanje specijaliste za evropsko pravo stekla je na Specijalističkim studijama prava Evropske unije - Pravni fakultet Beograd i Centre Europeen Universitaire De Nancy France. Magistrirala je 09. jula 2009. godine na Fakultetu političkih nauka u Podgorici, na temi „Zatvorski sistem u Crnoj Gori i odnosi s javnošću“.

Radnu karijeru Marija je započela u Elektrodistribuciji Podgorica, odakle prelazi u opštinski Sekretarijat za sport, a zatim u Ministarstvo rada i socijalnog staranja na mjesto savjetnika ministra za odnose s javnošću-PR menadžera.

U Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija takođe je bila savjetnik direktora za odnose s javnošću, a u Upravi carina Crne Gore načelnica Službe za opšte poslove, odnose s javnošću i javne nabavke i PR menadžer. Iz Uprave carina Marija prelazi u Upravu policije, a zatim u Ministarstvo rada i socijalnog staranja. U CEDIS dolazi sa mjesta PR menadžera u Ministarstvu prosvjete.

Praksu iz oblasti odnosa s javnošću obavljala je u The Blaine Group, A Total Communications Agency u Los Angeles-u. Pored formalnog obrazovanja, pohađala je i brojne škole, obuke i seminare u organizaciji državnih i međunarodnih institucija i NVO sektora na temu odnosa s javnošću, primjene Zakona o slobodnom pristupu informacijama, ljudskih prava, korupcije, saradnje državnih institucija i NVO sektora i td., među kojima su: Škola demokratskog rukovođenja, Specijalistički kurs „PR i kreiranje medijskog nastupa“ na Univerzitetu Mediteran u Podgorici, Certificate of Public Professional Management - School of Urban and Public Affairs University of Texas at Arlington, Regional Course for Promising Politicians - Friedrich Ebert Stiftung i Alfred Mocer Fondation i td.

Učestvovala je u ekspertskim timovima kao član radne grupe za izradu prijedloga nacrtu Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture u organizaciji OEBS-a, te kao član ekspertске grupe Skupštine Crne Gore za izradu Deklaracije o pridruženju naše države EU.

Dobitnica je međunarodne nagrade PRO.PR Awards za 2016. godinu koja se dodjeljuje pojedincima koji su na poseban način, svojim znanjem, iskustvom i zalaganjem ostavili zapažen trag u razvoju profesije odnosa s javnošću.

CEDIS

REGION 5 UOČI TURISTIČKE SEZONE

PRIPREMA JE NAJVAŽNIJA

Biljana Mitrović

Miodrag Milić

Uspješno odrađena rekonstrukcija sedam trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV i podzemnog 10 kilovoltnog voda "Aerodrom - Ostrvo cvijeća" kao i izgradnja podzemnog 10 kilovoltnog voda "Župa-Marići" na području Regiona 5 samo su dio aktivnosti koje su uspjeli da završe tamošnji elektrodistributeri pripremajući se za turističku sezonu.

Naime, prema riječima Miodraga Milića, glavnog inženjera za razvoj, planove, studije i izvještavanje, u cilju da se u kontinuitetu obezbijedi sigurno napajanje električnom energijom, u prethodnom periodu rekonstruisan je i 10 kilovoltni vod "Morinj-Lipci" u kotorskoj opštini gdje je takođe u planu izgradnja dvije DTS ("Škaljari IV" i "Prčanj2-Karmen"), kao i STS "Kubasi" koje su fazi dobijanja građevinske dozvole.

Za naredni period u Herceg Novom planirana je izgradnja STS "Zabrđe 2", kao i uklapanje razvodnog postrojenja Kameno u postojeću 10 kilovoltnu mrežu, te rekonstrukcija DV 10 kV "Bijela-Kumbor".

A u Tivtu treba da se do početka turističke sezone izgradi DTS "Tivat IV-Vrijes" sa uklapanjem u srednjena-

ponsku i niskonaponsku mrežu. Milić kaže da su ulaganja u mrežu i objekte ciljana, te da će se u pripremu turističke sezone kroz investicije u ove tri opštine uložiti sredstva u iznosu od blizu 400 hiljada eura. Ipak, stabilno funkcionisanje distributivnog sistema na tom području i u sezoni i van nje nije plod kratkoročnih aktivnosti, nego dugogodišnjih napora i pažljivog planiranja.

Sa ovom konstatacijom slaže se i Milinko Papović, šef Službe održavanja Regiona 5, koji ističe da se tekuće održavanje distributivne mreže obavlja

tokom cijele godine i da su elektrodistributeri ovog regiona potpuno posvećeni stalnom popravljanju naponskih prilika.

-Pred ovu ljetnju turističku sezonu akcenat je stavljen na otklanjanje tzv. "uskih grla" na vazdušnoj i podzemnoj mreži. Pojačava se presjek provodnika na pojedinim gusto naseljenim lokacijama u cilju poboljšanja kvaliteta napajanja električnom energijom i ugrađuje samonosivi kablovski snop umjesto golih aluminijskih provodnika radi pouzdanijeg funkcionisanja distributivne mreže.

Planiramo da do početka turističke sezone završimo 13 niskonaponskih mreža, od kojih smo gotovo polovinu već servisirali, čime će se znatno poboljšati napajanje električnom energijom za više hiljada konzumenata. Zamijenit će se i nekoliko trafoa koji su prošlog ljeta radili sa maksimalnom snagom, odnosno 100 odsto opterećenja – kaže Papović i dodaje da im je cilj da kroz manja ulaganja i brže investicije niskonaponsku mrežu što bolje pripreme za turističku sezonu. Koriste iskustvo iz prethodne sezone i prave planove na osnovu tehničkih pokazatelja sve u cilju da potrošači Boke ovog ljeta budu

zadovoljni uslugama CEDIS-a.

-U Kotoru se vrši intenzivna priprema niskonaponskih mreža za ugradnju novih brojila, dok u Herceg Novom planiramo da u sklopu održavanja zamijenimo transformator u TS "Bazen Igalo". Planirana je takođe zamjena golih aluminijumskih provodnika u prigradskom naselju Mojdež, kao i zamjena više drvenih stubova novim armirano-betonskim na niskonaponskim mrežama „Žanjice“, „Rose“ i „Pobrđe“. U ovoj primorskoj opštini servisiraće se i jedan broj trafostanica 10/0,4kV – kazao je Papović, podsjetivši da na području Regiona 5 ima oko 570 trafostanica tog naponskog nivoa, dok je dužina sekundarne mreže (10kV i 0.4 kV), koja je u nadležnosti Službe održavanja, preko 1.650 kilometara.

Da radnici Službe održavanja naporno rade na terenu uvjerali smo se i sami. Zatekli smo radnu ekipu u sastavu: Mimir Ostojić (vođa ekipe), Dragutin Ševaljević, Blažo Subotić i Risto Radenović kako u jednom naselju u kotorskoj opštini rade na pojačanju niskonaponske mreže "Kavač" koja je „usko grlo“ u sezoni u prenosu električne energije zbog velike naseljenosti tog dijela grada. Ugrađuje se samonosivi kablovski snop većeg presjeka, a vrši se i priprema mreže za ugradnju novih brojila.

- Održavamo niskonaponsku i 10 kilovoltnu mrežu na vrlo razuđenom području od Tivta do Budve i u planinskom prevoju do Čavora i Koločuna. Na ovom prostoru su vrlo česta atmosferska pražnjenja pa dalekovodi često ispadaju, tako da posla ima dosta – kaže vođa ove malobrojne ekipe koja održava i vazдушnu i podzemnu mrežu.

A da zima zna da pokaže zube i na Jugu pokazalo se u januaru ove godine, kada se zbog ekstremnih vremenskih uslova za vrijeme vjerskog praznika radilo bez predaha.

Na Badnji dan uspjeli su da u rekordnom roku otklone havariju na dalekovodu u selu Gorovići ispod Lovćena. Na temperaturi od minus 12 stepeni Celzijusa za svega petnaestak sati podigli su četiri polomljena stuba i premontirali oko 200 metara mreže, da bi osposobili dalekovod i uspostavili napajanje.

-Računalo se da će nam trebati najmanje tri dana za ovaj posao. Radili smo 14 sati na sibirskoj studeni i pri izuzetno jakim udarima vjetra koji je lomio betonske nogare i čupao stubove. Polomio nam je, tu pred nama, i jedan od tek podignutih stubova. Pri takvom vremenu peli smo se na stubove da premontiramo mrežu. Sreća pa ovakve

Milinko Popović

situacije nijesu tako česte jer je rizik veliki. Naše kolege Ševaljević i Radenović su se gotovo zaledili na stubovima ali nijesu odustali dok nijesu završili posao - ispričali su nam ovi vrijedni i posvećeni ljudi kojima su zahvalnost i divljenje iskazali i mještani Gorovića, kao svjedoci ovog njihovog podviga.

Servisiranje niskonaponskog bloka i priprema MBTS 10/0,4kV „Pod Kuk“ za turističku sezonu. Na ovu trafostanicu je, inače, priključen gradski vodovod i dio gradskog konzuma, pa je treba dobro pripremiti za povećana opterećenja u sezoni. Posao pripreme trafostanica je u nadležnosti četvoročlane ekipe elektromontera: Dinka Mišetića, Luke Samardžića, Saše Slavkovića i Igora Đinovića.

CEDIS

REGION 7

POČEO REMONT PET DALEKOVODA

Biljana Mitrović

Planom održavanja za 2017. godinu u Regionu 7 predviđeni su intenzivni radovi na tekućem održavanju elektroenergetskih objekata i remontu većeg broja gradskih montažno-betonskih trafostanica.

-U prethodnom periodu bili smo posvećeni havarijskim intervencijama pa je od početka godine zamijenjeno preko 50 drvenih impregniranih stubova i tri tzv. A stuba. Sada je na redu remont 32 stubne trafostanice i šest tzv. „kula“ trafostanica, a planiran je i potpuni remont pet dalekovoda za seosko područje. Čekali smo da izađemo iz zime zbog tradicionalno loših vremenskih uslova u zimskom periodu i izrazito niskih temperatura u to doba godine, te veoma razudene mreže u seoskom području – kaže Veselin Živković, šef Službe održavanja Regiona 7.

Prema njegovim riječima, pored intenzivnih aktivnosti na seoskom području, svaki lijepi dan koristio se za uklanjanje stare niskonaponske mreže na gradskom području koja je u prethodnom periodu zamijenjena novom

mrežom kroz pripremu pripadajućih NN mreža za implementaciju sistema daljinskog očitavanja potrošnje.

-Sada predstoji realizacija planiranih aktivnosti na detaljnom remontu pet 10 kilovoltnih vazdušnih vodova na seoskom području pljevaljske, žabljačke i šavničke opštine. Time će se obezbjediti bolje i pouzdanije snabdijevanje električnom energijom za preko dvije i po hiljade potrošača u ruralnim područjima Regiona 7. Riječ je o dalekovodima „Crljenjice“ i „Tvrdaš“ u pljevljaskoj opštini, „Virak“ (dio dalekovoda) i „Šaranci“ u žabljačkoj i „Timar“ i „Bijela“ u šavničkoj opštini.

Namjera nam je da se zamijeni namjanje 250 dalekovodnih stubova i ugradi oko 30 željezno - rešetkastih stubova, što je vrlo obiman i značajan posao. Aktivnosti na pripremi ovih radova odvijaju se od početka marta, kada je počelo dopremanje materijala na objekte i organizacija gradilišta – istakao je Veselin Živković.

CEDIS

GOLUBOVCI, TUZI

UGRADNJA BROJILA, REKONSTRUKCIJA MREŽE

Biljana Mitrović

U okviru realizacije II faze Projekta modernizacije mjerenja potrošnje električne energije, u Golubovcima i Tuzima biće ugrađeno oko 6.200 novih multifunkcionalnih brojila.

Ugradnji brojila prethodila je potpuna rekonstrukcija trafo reona i dovođenje niskonaponskih mreža u stanje koje će moći da podrži modernu tehnologiju za daljinsko mjerenje potrošnje električne energije. Tako će kupci, osim pouzdanijeg mjerenja, dobiti i stabilnije i kvalitetnije napajanje električnom energijom.

- U prethodnom periodu završen je vrlo obiman posao na rekonstrukciji i pripremi niskonaponskih mreža u naseljima Balabani, Ljajkovići, Vranj i Vladne koji će obezbjediti mnogo veći komfor mještanima. Podignuto je preko 200 novih armirano-betonskih stubova i ra-

zvučeno više od 15 hiljada metara samonosivog kablovskog snopa različitih presjeka – kazao nam je Rajko Fuštić, inženjer za nadzemne vodove u Službi održavanja.

On naglašava da su u okviru realizacije ovog, izuzetno značajnog projekta, rekonstruisane niskonaponske mreže, stare skoro četrdeset godina, koje su bile u veoma lošem stanju.

-To će se vrlo pozitivno odraziti na ovaj dio distributivnog sistema. Pored poboljšanja naponskih prilika i povećanja pouzdanosti snabdijevanja potrošača električnom energijom, smanjiće se beznaponske pauze, kao i gubici električne energije na tim traforeonima. Spriječiće se neovlašćena potrošnja, narodski rečeno, krađa struje i uvesti red i efikasnost u funkcionisanje distributivnog sistema – kazao je Rajko Fuštić.

Prema njegovim riječima, omogućavanje kvalitetnih i preciznih podataka o potrošnji važan je predušlov za racionalan razvoj i eksploataciju elektrodistributivnih mreža.

CEDIS

ENERGETSKA OPREMA NA METI LOPOVA

ŠTETE OGMOMNE, ŽIVOTI UGROŽENI

Biljana Mitrović

Krađa energetske opreme, vrata i prozora sa trafostanica, koja je u posljednje vrijeme sve izraženija, nanosi ogromne štete Crnogorskom elektrodistributivnom sistemu. Ukradena energetska oprema, čiji se akteri kockaju i sa sopstvenim životom, posle se preprodaje kao sekundarna sirovina za jedva nekoliko desetina eura.

- Krađa aluminijumskih vrata sa trafostanica u Podgorici i okolini postala je gotovo svakodnevna pojava. Naše ekipe po prijavi zatcknu otvorenu trafostanicu, tako da svako ima direktan pristup visokom naponu, opasnom po život. Da kradljivci ne prezaju ni od čega govori i podatak da su prošlog mjeseca ukradena ulazna vrata sa trafostanice koja se nalazi u centru grada, pored Centralne banke, te vrata sa TS u zgradi Vektre i sa trafostanice u krugu Kliničkog centra – kaže Nikola Živković, šef Službe za održavanje Regiona 2.

On naglašava da ostavljanje trafostanice pod naponom bez zaštitnih vrata predstavlja izuzetan rizik za prolaznike, jer je riječ o trafostanicama koje se nalaze na prometnim mjestima, pored škola i stambenih objekata.

- CEDIS preduzima sve raspoložive mjere da spriječi krađe. Ekipe našeg preduzeća stalno obilaze teren, ali je praktično nemoguće kontrolisati hiljade kilometara mreže i na stotine trafostanica, ističe Živković i dodaje da se nakon svake otkrivene krađe sprovodi urgentno obezbjeđivanje trafostanice.

Međutim, drskost vandala izgleda da nema granicu pa se dešava da nekoliko dana nakon sanacije, iste trafostanice budu ponovo na meti kradljivaca.

Problemi podgoričkih elektrodistributera, nažalost, nijesu usamljeni.

Distributivna mreža i objekti, često su na udaru lopova i u drugim djelovima Crne Gore. Godišnje se evidentira na stotine krađa, počev od vrata i prozora na trafostanicama, koje su pod visokim naponom, preko krađe bakarne užadi, i slično.

Tako su u Nikšiću npr. „sakupljači“ sekundarnih sirovina za samo desetak dana devet puta „napali“ trafostanice u gradu i okolini.

- Angažovanjem organa MUP-a jedan od počinitelaca je uhvaćen i predmet je predat javnom tužiocu na dalje procesuiranje. Na njegov zahtjev određen je i vještak ekonomske struke koji treba da procijeni štetu, a nekoliko vrata nam je vraćeno, doduše

potpuno uništenih. Neoštećena su bila samo jedna, koja smo odmah montirali, a ostala je uradila Služba za podršku održavanju, tako da su urgentno obezbijeđene sve trafostanice – rekao nam je Milan Samardžić, šef Službe za održavanje u Regionu 1.

On takođe kaže da se nadležne ekipe u Nikšiću i vanredno angažuju i kontrolišu objekte, ali stalan nadzor tolikog broja objekata nije moguće sprovesti.

Jedina mjera, koja se pokazala kao efikasna i u zemljama u okruženju, koje takođe imaju problem sa ovom vrstom krađa, jeste suzbijanje crnog tržišta bakra i aluminijuma.

CEDIS apeluje na građane da svaku neovlašćenu djelatnost na stubnim mjestima i trafostanicama prijave našoj kompaniji ili nadležnim organima.

CEDIS

SPORAZUMAN ODLAZAK TRAŽI DESET ZAPOSLENIH

Biljana Mitrović

Zaključno sa 20. martom ove godine, ukupno 10 zaposlenih podnijelo je Sektoru za ljudske resurse zahtjeve za sporazumni prestanak radnog odnosa. O zahtjevima će se odlučiti najkasnije do 30.aprila, a prije obrade i realizacije, potrebne su saglasnosti izvršnih rukovodilaca cjelina kojima zaposleni organizaciono pripadaju.

Aktuelna Odluka, koja zaposlenima omogućava da pod povoljnim uslovima, odnosno uz odgovarajuću otpremninu sporazumno napuste kompaniju, stupila je na snagu 21.februara, a pravo na sporazumni odlazak, uz prethodnu saglasnost neposrednog rukovodioca, imaju, da podsjetimo, zaposleni na neodređeno vrijeme koji na dan donošenja Odluke nijesu navršili 64 godine starosti i imaju najmanje 10 godina staža u Kompaniji. Uslov je i da nemaju materijalnih obaveza prema kompaniji te da protiv njih nije pokrenut disciplinski postupak ili otkaz Ugovora o radu.

Podnosioci zahtjeva koji budu ispunjavali propisane uslove, mogu računati na otpremninu između 13 hiljada i 18 hiljada eura, što je na nivou 24 prosječne neto zarade koje su ostvarili šest mjeseci do donošenja Odluke.

Zaposlenom sa statusom invalida pripada otpremnina u visini od 24 prosječne neto zarade koje je ostvario u posljednjih šest mjeseci od donošenja odluke ili iznos od oko 20 hiljada eura ukoliko je to povoljnije za zaposlenog.

Zaposlenom koji potpiše sporazum, radni odnos u CEDIS-u, kao i sva njegova potraživanja iz rada i po osnovu rada, prestaju danom uplate sredstava.

CEDIS

DVORIŠTE TS "PODGORICA 5" OPLEMENJENO LIPAMA

Biljana Mitrović

Iako upravljanje distributivnom mrežom zahtijeva dvadesetčetvoročasovni rad, punu predanost poslu od koga zavisi stabilnost mreže i životi kolega na terenu, ovi ljudi nađu vremena i za druge aktivnosti. Pokrenuli su akciju uređenja kruga trafostanice Podgorica 5, u okviru koje je u ponedjeljak, 13.marta, posađeno 10 stabala lipa. Ideja je potekla od Ivana Škerovića, tehničara za operativnu energetiku u Sektoru za upravljanje mrežom a njegove kolege su je rado prihvatile.

„Osjetili smo potrebu da oplemenimo prostor u krugu TS 110/10kV Podgorica 5 u kojem provodimo radno vrijeme i ovo je, nadamo se, samo početak. Nijesmo na nekoj atraktivnoj lokaciji, što ne znači da naša mikrolokacija ne treba da bude ambijent prijatan za rad i boravak. Kroz šalu smo znali da kažemo: daleko smo od grada, hajde da budemo blizu prirodi. I odlučili smo da posadimo lipa. A zašto baš lipa? Zato što to veličanstveno drvo, mirisnog cvijeta koji u svakom čovjeku budi divna osjećanja, ima gustu krošnju, koristi se kao ukrasno drvo zbog velike mase lišća na stablu. Lipa je opojna i divno oplemeni prostor“- slikovito je opisao svoju ideju pokretač ove lijepe akcije Ivan Škerović.

Na naše pitanje odakle im sredstva za ovu akciju, uz osmijeh su proko-

mentarisali da složni tim uvijek nađe način da ostvari zacrtani cilj.

Ipak smo saznali da su stabla lipa stigla iz Komana kao poklon Šumarske inspekcije. Novac za humus i đubrivo obezbijedila je Podružnica Tehnički sektor Sindikalne organizacije CEDIS-a, a kolege iz Sektora za održavanje ustupile su mehanizaciju kako bi se lakše pripremla mjesta za novi dom CEDIS-ovih lipa.

Prvi utisak o nekom kolektivu se stiće ulaskom u krug poslovne zgrade, a zahvaljujući ovim jako korisnim i hvale vrijednim aktivnostima, krug TS Podgorica 5 uskoro će, sigurni smo, biti vrlo prepoznatljiv.

CEDIS

IZ DISPEČERSKOG CENTRA 10KV

SPECIFIČAN POSLO, DRUGAČIJI RITAM ŽIVLJENJA

Mladen Popović

Biljana Mitrović

O Dispečerskom centru 10kV, kao središtu jednog razgranatog organizma iz kojeg se upravlja 10 kilovoltnom mrežom konzuma Podgorice i Danilovgrada, a u najavi i Cetinja, se malo govori a on pokriva veoma široko područje rada u sistemu snabdijevanja električnom energijom i važna je spona između elektrodistributera i potrošača.

Onima koji nijesu upućeni u ovaj posao ono što radi dispečer može izgledati jednostavno i lako, međutim, to je i te kako težak i odgovoran posao koji zahtijeva posebnu vrstu posvećenosti, staloznosti i koncentracije. Sve su to kvalitete dispečera Mladena Popovića, iskusnog kolege sa višedecenijskim stažom u Distribuciji i Dispečerskom centru.

–Sve mane i vrline mreže kojom se upravlja danonoćno, neminovno se prelamaju kroz aktivnosti Dispečerskog centra. Zato ovdje sve zavisi od dispečera, njihovog znanja i iskustva. Traži se pribranost, brzina i efikasno djelovanje. Ako dio grada ostane bez snabdijevanja električnom energijom reaguje se momentalno u cilju otklanjanja kvara za najkraće moguće vrijeme. Na ovom radnom mjestu nema opravdanja i izgovora za nedostatak potpune i bezrezervne posvećenosti poslu – kaže Mladen i dodaje:

-Upravljam sa 1.300 trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV i 17 TS X/10kV. Treba da na upravljanje do-

bijemo i konzum Cetinja, gdje je raspoređeno pet trafostanica 35/10kV i jedna TS 35/6kV, kao i 200 trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV. Zato da bi se neko prihvatio dispečerskog posla, treba pored znanja, da prođe i određenu obuku. Prvo se obilaze postrojenja da bi se upoznao sistem, a zatim se uči u samom Centru, da bi onaj ko se odluči za ovaj posao bio u stanju da ga besprekorno radi, jer je odgovornost velika i mora znati šta preuzima na sebe – kaže Mladen.

Rekao nam je i to da su organizovani na principu dvadesetčetvorčasovnog dežurstva, da smjene traju po 12 sati, da dežuraju i kada ostali svijet proslavlja novogodišnje i druge praznike, a nije rijetkost da baš u tim periodima dolazi do učestalosti kvarova i problema na mreži.

-Tada treba imati nerve. Specifičan je ovo posao, drugačiji je ritam življenja. Čovjek mu se mora potpuno posvetiti – govori nam prisjećajući se svojih početaka, kada je konzum bio znatno manji, ali se i tada radilo ozbiljno i odgovorno.

-Što se tiče opterećenja i obima posla nije se mnogo promijenilo. Tada smo bili dispečeri i 10 i 0,4kV, a danas upravljamo 10 kilovoltnom mrežom koja je znatno uvećana, možda čak i duplirana u odnosu na period od prije gotovo tri decenije.

A kako se usled naglog priliva stanovništva u Glavni grad razvijala i usložnjavala elektrodistributivna mreža

u posljednjih tridesetak godina ponajbolje govori činjenica da je tada bila potrebna snaga od 70 MVA za napajanje cijelog grada, dok danas samo jedna od tri trafostanice 110/10kV u Podgorici ima snagu od 80 MVA, a napaja oko 30 odsto grada.

- Tada nije ni bilo trafostanica 110/10kV nego se konzum napajao iz više TS 35/10kV. Kompletna Lješanska nahija npr. napajana je dalekovodom iz PG 4, a područja Ubala i Tuzi dalekovodima iz TS „Stara Gorica“. Danas se ovi konzumi napajaju iz sopstvenih 35/10 kilovoltnih trafostanica čime su znatno poboljšani pouzdanost i kvalitet napajanja električnom energijom, a smanjeni gubici prilikom distribucije električne energije do krajnjih potrošača – priča nam Mladen.

U kontekstu odgovornosti treba pomenuti da dispečeri

tokom radnog vremena ostvare brojne veze i telefonske kontakte jer komuniciraju sa 15-tak ekipa na terenu i uklopničarima u TS X/10kV. Nijedna intervencija na bilo kom elementu na mreži ne smije biti izvršena bez dozvole Dispečerskog centra. Pored znanja svog zadatka, za kvalitetno obavljanje ovog posla neophodno je imati dovoljno smjelosti, razboritosti i sposobnosti za pravovremeno i ispravno postupanje u situacijama koje mogu ugroziti i nečiji život.

-Briga za bezbjednost kolega nešto je što se podrazumijeva, ispred svake stručnosti za koju smo se školovali i koju smo kroz rad sticali. Posao je najzahtjevniji kad je nevrjeme i kad se dese havarije. Dežurni dispečer je pod velikim pritiskom, jer je riječ o velikoj odgovornosti. Ovaj posao ne trpi greške jer ispravke nema, kaže Mladen i bliže objašnjava kako se vrše manipulacije na elementima distributivnog sistema.

Kada dođe do kvara na mreži, ponekad je neophodno određeni broj kupaca električne energije ostaviti bez napajanja jedno vrijeme koje je potrebno da bi se taj kvar otklonio. Manipulacije na mreži vrše se u skladu sa propisima o bezbjednosti i zaštiti zdravlja i ti propisi se strogo poštuju.

U periodu od 07. do 15. januara ove godine potrošnja električne energije na distributivnom nivou dostigla je apsolutni rekord ikada zabilježen u Crnoj Gori, a sistem je radio pod velikim opterećenjem, što je bio izazov za dispečere.

-Zahvaljujući povezanosti kablovske mreže u tzv. prsten, što omogućava napajanje iz više alternativnih izvora, imali smo mogućnost da preraspodijelimo električnu energiju a da ne ugrozimo snabdijevanje bilo kojeg trafo reona, tako da su potrošači gradskog konzuma i u tom periodu bili uredno snabdjeveni električnom energijom - istakao je iskusni Mladen Popović.

IN MEMORIAM

VELISAV – LOLA JOVIČEVIĆ

Velisav – Lola Jovičević, elektromonter u Službi mjerenja u Budvi, preminuo je poslije kraće bolesti u 54-toj godini života.

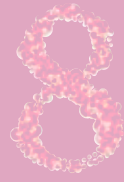
Radni odnos u Elektrodistribuciji Budva Velisav je zasnovao davne 1987.godine kao čuvar, da bi nakon prekvalifikacije, najveći dio radnog vremena proveo u mjerenju.

Kolege sa kojima je radio pamtiće ga kao vrijednog i pouzdanog radnika i dobrog kolegu, predanog poslu kojim se bavio. Oni koji su sa njim neposredno saradivali uvijek će ga se sjećati po radu, drugarstvu i ljudskim kvalitetima.

Velisav Jovičević sahranjen je 11.februara na groblju u selu Slatina kod Čačka.

POVODI

Uz 8. mart Međunarodni dan žena

SAMOPOUZDANJE JE NAJJAČI ATRIBUT ŽENE

Danica Janković

Od ukupno 949 zaposlenih u EPCG, gotovo trećinu čine žene, a odgovorni u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava ističu primjetan napredak ljepšeg pola u svim oblastima društvenog života.

EPCG je jedna od kompanija u Crnoj Gori koja poštuje principe rodne ravnopravnosti što potvrđuje i podatak da je znatan procenat žena na istaknutim rukovodnim funkcijama.

Olga Radović, izvršna rukovoditeljka Direkcije za opšte poslove, već tri godine karijeru gradi u EPCG, a sa njom i kvalitetne odnose sa kolegama koji se temelje na dijalogu i vode, ne samo boljoj saradnji, već i produktivnosti. Ističe da je u poslovanju važno prepoznati pravu osobu na pravom mjestu. Treba posebno imati u vidu vještine koje su ženama svojstvene i prilagoditi ih odgovarajućoj poziciji.

- Žene su spremnije da saslušaju, imaju razvijenu empatiju, stabilnije su i upornije pri ostvarivanju ciljeva – kaže Olga Radović.

Radovićeva ima više od deset godina iskustva na lider-

Olga Radović

skim pozicijama. Radni vijek započela je u Telenoru gdje je provela 17 godina i učila o važnosti korporativne politike.

- S obzirom da je Telenor norveška kompanija osjećao se duh te zemlje u poslovanju. Težilo se diverzifikaciji, te pružanju jednakih šansi ženama za zaposlenje i napredovanje - prisjeća se Radovićeva.

Kao i Olga, karijeru na rukovodećoj poziciji u EPCG gradi Marija Janjušević. U Direkciji za plan, kontrolu i izvještavanje, na čijem je čelu, neprekidno prenosi iskustvo stečeno u Pivari „Trebjesa“ gdje je savladala prve poslovne vještine.

- U Pivari „Trebjesa“ sam od koleginica naučila koliko su vrijednost, upornost i multitasking važni u poslovanju - istakla je Janjuševićeva.

Prije četiri godine Marija je prešla u EPCG. Voli svoj posao i kaže da nema osjećaj da je na rukovodećoj funkciji, jer svi u nenoj Direkciji rade podjednako.

- EPCG je veliki sistem u kojem se dešavaju najveće promjene. U tako dinamičnim uslovima stvara se teren za

Marija Janjušević

Olga Šturanović

timski rad. Volim da dijelim iskustvo i znanje. U tome vidim svoj najveći uspjeh - zaključila je Janjuševićeva.

Poput Olge i Marije, još četiri pripadnice ljepšeg pola imaju status menadžerke u EPCG, dok njih 20 zauzima-ju rukovodeće položaje u sektorima i službama u svim organizacionim djelovima Kompanije.

Predrag Krivokapić, v. d. izvršnog rukovodioca Direkcije za ljudske resurse, ističe da prilikom zapošljavanja EPCG pruža svima jednaku šansu.

- EPCG kao kompanija teži savremenim standardima koji ne podrazumijevaju negativnu selekciju i diskriminatoran stav prema ženama. Pol osobe nije referenca za stupanje u radni odnos već poslovne sposobnosti i stručnost- ističe Krivokapić.

Da je tako govori primjer Olge Šturanović, šefice Službe u Direkciji za računovodstvo i promet, koja je izuzetno zadovoljna radom u našoj Kompaniji. Kaže da ne osjeća diskriminaciju i sa svima saraduje korektno.

- Kao majka, uvijek sam bila ispoštovana kada su u pitanju odsustvovanja i bolovanje. Dok u većini slučajeva, u privatnim kompanijama, žene ne mogu iskoristiti to pravo, koje ih po zakonu sleduje, ja sam uvijek nailazila na razumijevanje – kazala je Šturanovićeva.

Olga Radović smatra da dame ne smiju biti pokolebane izazovima. Naprotiv, vjeruje da uspješna žena ne bježi od promjena, već hrabro ide ka njima i spremnija je na rizike.

- Ključno je imati jasno definisan cilj i biti istrajan da se on postigne. To je prvi korak da nešto nevidljivo, postane vidljivo - ističe ona.

Naše sagovornice saglasne su u jednom a to je da je „uspješna žena samo ona koja je ostvarena i u karijeri i u porodičnom životu, pa je jako bitno uspostaviti sinergiju i gledati benefite na obje strane.“ Na kraju, ističu da „ženama godi svakodnevna pažnja, a ne samo osmo-martovska.“

BILJANA PEJOVIĆ, načelnica Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti

NEMARGINALIZACIJA ŽENA PUT KA IZGRADNJI BOLJEG SVIJETA

Uloga žena u crnogorskom društvu se kroz istoriju značajno promijenila, što potvrđuje podatak da više od 60 odsto njih završava fakultete.

Prema riječima načelnice Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti, Biljane Pejović, u izvršnoj vlasti, nakon parlamentarnih izbora u oktobru 2016, od 19 članova Vlade, četiri su ministarke, što je 21,05 odsto. Takođe, u sadašnjem sazivu, 26. po redu, u Skupštini Crne Gore od 81 poslanika 19 je žena ili 23,46 odsto, što predstavlja povećanje u odnosu na 25. saziv kada je bilo njih 15, odnosno 18,5 odsto. Pripadnice ljepšeg pola pokrivaju i 60 odsto tužilačkih funkcija, a prosječan udio žena na pozicijama sutkinja je 63 procenta.

- To je najbolji rezultat u istoriji crnogorskog parlamentarizma - kazala je Pejovićeva.

Ona objašnjava da je Crna Gora stvorila zakonodavni i institucionalni okvir za postizanje jednakih mogućnosti i na građanima je, kao i na državi, da se ponašaju odgovorno i sprovedu praksu domaćeg i međunarodnog zakonodavstva.

PREDSTAVLJAMO

ILMIJA DERVIŠI, ŠEF OJ SNABDIJEVANJE ULCINJ

PONOSAN SAM NA SVOJ RAD U ELEKTROPRIVREDI

Olivera Vulanović

Ilmija Derviši (1952), šef ulcinjskog Snabdijevanja, čovjek je o kome će svako, ko je, makar i na kratko, kontaktirao sa njim reći da osvaja velikom količinom dobre energije i vitalnosti. Jedan je od ljudi koji plijeni i sa kojim je lako izgraditi prijateljstvo. To će potvrditi kolege iz EPCG sa kojima radi, saraduje, druži se već trideset dvije godine, a, svakako i oni iz Radne organizacije za obnovu Ulcinja poslije zemljotresa, u kojoj je, prethodno, proveo šest godina, a u koju ga je, na žalost dovela katastrofalna prirodna stihija, koja je, aprila 1979. godine, pogodila Crnogorsko primorje.

Ilmija se, u tom trenutku, nalazio na studijama, na Ekonomskom fakultetu u Prištini. Čekao je da položi poslednji ispit i da brani već spremljen diplomski rad. U svojoj studentskoj sobi, toga jutra je, kao i obično, uključio tranzistor. Začuo se ozbiljan glas spikera koji je javljao o snažnom potresu od 7 stepeni rihterove skale na Crnogorskom primorju. Telefonske veze i putevi su bili prekinuti. Tri dana nije bilo vijesti iz Ulcinja, a pročulo se da u tom gradu ima tridesetak mrtvih. Srećom, od Ilmijinih niko nije stradao. Ovaj tragičan događaj pojačao je njegovu želju da se što prije vrati u svoj rodni grad i, koliko može, doprinese obnovi porušenog.

Sa diplomom Ekonomskog fakulteta u džepu i sa željom da pomogne gradu, a i svojoj porodici koja ga je školovala, Ilmija se, iste godine, vraća u Ulcinj. Osjećao je veliku zahvalnost i dug prema porodici jer mu je, kao najmlađem, omogućeno da se školuje. Dvije sestre su bile udate, a dva starija brata već su radila. Udruženim snagama mogli su da pošalju Ilmiju na studije. Otac Selim, obučar, imao je dodatni prihod od bavljenja maslinarstvom. Zbog čvrstoće i otpornosti, maslina je simbol snage pa je porodica bila ponosna na veliki kompleks od 180 korjena, koliko su imali pod maslinama. Zajedno sa majkom Rukije svi su pomagali da se masline pokupe kad sazru i popadaju na zemlju. Tada je bilo i najviše posla jer je porodica Derviši sve radila na tradicionalan način, trudeći se da maksimalno očuvaju kvalitet masline, a, kasnije i ulja koje je još Homer zvao tekućim zlatom.

U Radnoj organizaciji za obnovu Ulcinja počeo je, kao pripravnik, u junu 1979. godine, da bi, nakon izvjesnog vremena napredovao do finansijskog direktora, a, u Elektroprivredu je, 1985. godine, došao sa mjesta vd direktora.

U ulcinjskoj Distribuciji započinje radnu karijeru kao šef plana i anali-

ze. To je, priča nam Ilmija, bilo zlatno doba Kompanije. Distribucija se širila, gradili su se objekti, podzemne i nadzemne mreže, visoki i niski napon. Oprema i vozni park bili su maksimalno opremljeni. Poslije zemljotresa bilo je puno posla, a zaposleni su svoja zaduženja shvatali ozbiljno. Red, rad, disciplina i odgovornost bili su sastavni dio posla. Od 2006. godine, kad se Snbdijevanje odvojilo od Distribucije, šef je ove OJ.

Danas, kad se bliži odlazak u penziju, Ilmija kaže da je ponosan što je radio u kompaniji kakva je Elektroprivreda. Sa druge strane, ističe da mu je drago što joj je 'služio' časno. U kafanu, u toku radnog vremena, nikad nije zašao, a na bolovanju je bio samo jedanput, i to kad je slomio ruku. Bilo mu je stalo, a misli da je taj 'zavjet' i ispunio, da niko nikada, zbog njega, ne kaže ružnu riječ na račun Elektroprivrede. Njegov nastojanje da Kompaniji pruži maksimum i da je dostojanstveno predstavi, gdje god da se nalazio, nije ostalo nezapaženo. Na prigodnoj svečanosti, 2008. godine, dobio je nagradu kao najbolji radnik FC Snabdijevanje u prethodnoj godini.

Kad govori o planovima za penziju, kaže da je skroman čovjek koji će se posvetiti porodičnoj tradiciji i ljubavi – maslinarstvu. Posjeduje 70 korjenova maslinovog stabla. Rad oko maslina oduvijek je za Ilmiju bio značajan. Međutim, nije prihod jedina i presudna stvar u vezi čovjeka sa maslinom. Ovo drevno drvo, znak pomirenja, poezije i slave oduvijek je bilo izuzetno poštovano. Ilmija se vraća na situaciju kad je, svojevremeno, pao sa masline i slomio ruku. Tada mu je čovjek koji je orezivao masline, stari, iskusni maslinar rekao da maslinu treba osjećati. Nikad joj, kaže, ne smiješ prići na brzinu, sa nervozom. Ako se penješ na njeno drvo, ne smiješ žurno, već postepeno. Maslinu treba osvajati, s poštovanjem, korak po korak.

Ovo čudno drvo se ne može uništiti, priča nam Ilmija. Događa se da stablo izgori, ali da, za koju godinu, izraste još jači i moćniji korjen. Uvjereni smo da će, jednog dana, Ilmijini penzionerski dani, u društvu sa suprugom Igbalom i njihovih dvije ćerke, skladno i mirno proticati, u sjeni maslinovih stabala. Uostalom, takav život je vodio oduvijek, trudeći se da svuda unese atmosferu harmonije i da svakom ukaže poštovanje jer, kako kaže jedna engleska poslovice: Onaj ko sadi drvo, voli ne samo sebe, nego i druge.

PREDSTAVLJAMO

VLADIMIR KOSTIĆ, SPECIJALISTA ZA TRGOVINU NA BERZAMA ELEKTRIČNE ENERGIJE

RAD JE KLJUČ USPJEHA

Olivera Vulanović

Priču o Vladimiru Kostiću (1991), specijalisti za trgovinu na berzama električne energije u Direkciji za upravljanje energijom, nećemo početi hronološki.

Njegov uspjeh na Elektrotehničkom fakultetu, u Podgorici, kojeg je upisao 2010. godine i završio u rekordnom roku, sa prosječnom ocjenom 10 (deset) zaslužuje da se nađe na istaknutoj poziciji. Takvom studentu sledovalo je i niz stipendija koje je dobio od CANU, Atlas fondacije, Inženjerske komore Crne Gore i Ministarstva prosvjete. Živio je u Studentskom domu pa je od pristojne sume koju je dobijao kao stipendista mogao, ponekad, i roditelje da pomogne (zar ovakav vid studiranja nije univerzalni roditeljski san!).

Ipak, Vladimir je sve, samo nije hvalisavac. Skromno kaže da za ovaj uspjeh može da zahvali svojoj upornosti i velikom radu. Osim toga, on i sestra Dijana imali su sreću da im je otac Ratko pedagog, srednjoškolski profesor mehanike koji ih je motivisao, učio kako se uči i bdio nad njihovim zadacima. I majka Olga, kao inženjer mašinstva, mogla je da pomogne oko tehničkih dilema.

Uprkos tome što Vladimir ne ističe svoje kvalitete, oni nijesu mogli ostati neprimijećeni. Za izuzetne uspjehe na studijama dobio je nagradu Podgorice, "19. decembar", nagradu "Dana oslobođenja Nikšića", kao i nagradu Univerziteta Crne Gore. Nakon završetka fakulteta, Ministarstvo nauke ga je nagradilo boravkom od mjesec dana u Rusiji, na obuci o obnovljivim izvorima energije. Bio je, takođe, dio grupe od petnaest studenata koji su, za svoje uspjehe, nagrađeni putovanjem po Evropi od dvadesetak dana.

Naravno, i dotadašnje školovanje proticalo je 'glatko' jer je od osnovne škole do završetka gimnazije bio vlasnik petica iz svih predmeta i, kasnije, diplome Luča 1. Isprobao se i u mnogim vannastavnim aktivnostima poput plesa, muzike. Zadržao se najduže i najuspješnije kod karatea i šaha. Kao karatista osvojio je brojne medalje na prvenstvima i kupovima Crne Gore, a 2005. godine dobio je titulu majstora karate sporta, odnosno crni pojas, prvi dan.

Paralelno sa karateom odvijale su se Vladimirove šahovske aktivnosti. Tokom osnovne škole osvajao je mnoge medalje, da bi, 2005. godine, kad dostiže zenit kao karatista, bio najuspješniji i kao šahista. Stigao je do Evropskog prvenstva, u pojedinačnoj konkurenciji na šta se osmjehuje aludirajući na činjenicu da tamo nije postigao zapažen rezultat. Ipak, suviše je i reći, dolazak do Evropskog prvenstva već je, samo po sebi, dovoljan uspjeh.

Na žalost, morao je napustiti sportske i šahovske 'bitke' zarad učenja. Naravno, sa sobom je nosio veliki kapital stečen bavljenjem ovim disciplinama. On mu je, kaže, mnogo pomogao prilikom učenja. Nesumnjivo, sportska kondicija i mentalna snaga šahiste, udruženi, bili su mu značajna podrška.

Ubrzo poslije dolaska u Elektroprivredu, 2015. godine, i završenog pripravničkog staža, zajedno sa kolegama iz Direkcije za upravljanje energijom, počinje da se bavi analizom rada tržišta i mogućnostima optimizacije portfolija. Kaže da je ovo specifičan vid trgovine i da ga je, baš zbog toga, zainteresovao. Kod nas je tržište električne energije novina pa i EPCG, s tim u vezi, doživljava transformaciju. Misli da je došao u pravom trenutku da isprati cjelokupan proces. Zavolio je trgovinu, pogotovo kad se analize i prognoze ispostave tačne, a posao se dobro obavi. Tržište je, kaže Vladimir, dosta teško pratiti jer, da nije tako, na njemu bi svi olako zarađivali. Inače, zadovoljan je što je temu svog magistarskog rada uspio da spoji sa poslom, odnosno naučni rad sa praksom. Riječ je o radu u kojem se razmatra povezivanje tržišta električne energije zasnovanog na tokovima snaga. Ovo je, inače, nova tema i za evropsku praksu, što je i dodatni motiv za rad.

Da bi brzo i lako ušao u posao u Elektroprivredi potrudile su se kolege koje su se, kaže Vladimir, utrkivali ko će mu prije pomoći i prenijeti što više znanja. U njihovoj radnoj sredini vlada harmonična, kolegijalna atmosfera, bliski su generacijski, a dijele i zajednička interesovanja pa se i privatno družu.

Sportom se bavi rekreativno. Za veliki rad, a Vladimir je, očigledno, veliki radnik, najdjelotvorniji lijek su časovi relaksacije i boravka u prirodi. Zato su uvijek tu, nezamjenljivi: fudbal, trčanje i biciklo. Razmišlja i o povratku šahu. S obzirom da ova drevna igra razvija analitičke vještine i vještine donošenja odluka, Vladimir u šahu ima saveznika i u bavljenju predviđanjem, upravljanjem i trgovinom električne energije.

INTERVJU

ŽELJKO SOŠIĆ, REDITELJ SERIJE „BOŽIĆNI USTANAK“

EPCG PODRŽALA REALIZACIJU UMJETNIČKOG OSTVARENJA

Danica Janković

Svjesna značaja njegovanja kulture, EPCG je kao generalni sponzor igrane serije „Božićni ustanak“, dala primjer kako kompanije treba da podržavaju umjetničke ideje.

Koliko je serija „Božićni ustanak“ važna za crnogorsku kinematografiju i umjetnost, uopšte?

„Božićni ustanak“ je prva igrana serija sa istorijskom tematikom u Crnoj Gori. Zbog toga bi ovaj projekat trebalo da otvori novu stranicu u televizijskoj produkciji i da motiviše stvaranje budućih ideja. Veliko interesovanje koje vlada za serijom pokazalo je da su građani Crne Gore željni da, na ovaj način i u ovoj formi, vide svoju istoriju, kulturnu baštinu, jezik, nasljeđe, likove koji su stvarni, neke koji su izmišljeni. Važno je da se na ovome ne stane i da drugi producenti, scenaristi i reditelji krenu u realizaciju sličnih ideja. Pokazalo se da Crnogorci žele da vide i upoznaju svoju

istoriju kroz jezik i prizore iz crnogorskog života.

Pored umjetničke serija ima i edukativnu funkciju, pa koliko je uspješno ona došla do publike?

Kada obratimo pažnju na inostrane filmove i serije iz regiona, vidimo da se svaka država bavi sopstvenom istorijom i da ulaže u produkciju takvih projekata. Jako je važno da na način koji je prihvatljiv širokom auditorijumu, koji je popularan i zanimljiv, osvjetlimo istorijske činjenice. Za Crnu Goru je to bitno jer je ona zapostavljala svoju istoriju, 100 godina je živjela u „potpunom mraku“, pa se moramo truditi da taj period osvjetlimo na bilo koji način, pa i umjetnički koji, kako se pokazalo, najbrže dolazi do publike.

Koliko je važno da crnogorske kompanije, kao što je EPCG, podrže razvoj kinematografije?

EPCG je, sponzorišući seriju, pokazala da je najozbiljnija crnogorska kompanija i da, pored svog uspješnog i odgovornog poslovanja, vodi računa o onome što je opšti interes crnogorskog društva. Tim gestom je pokazala razumijevanje i nesebičnu podršku crnogorskoj umjetnosti i razvoju televizijske igrane produkcije. Ostale velike kompanije koje imaju novca i uspješno posluju rijetko imaju osjećaj za opšte dobro, pogotovo kada je riječ o igranoj TV i filmskoj produkciji. Velikim svjetskim kompanijama, iz oblasti energetike i tehnologije, je stvar prestiža da ulažu novac i budu sponzori značajnih umjetničkih ostvarenja.

Šta Vas je inspirisalo da snimate seriju?

Kao reditelju nije mi potrebna velika inspiracija da bih stvorio i da bih se usudio da nešto uradim. Serija je plod ozbiljnog istraživanja i proučavanja istorije, a onda i moje želje. Danas, širom svijeta,

produkcija igranih serija je na vrhuncu. Ovo je zlatno doba televizije pa, podstaknut time, odlučio sam se upustiti i baviti crnogorskom istorijskom tematikom. Ona je stvarna, bogata, tragična, uzvišena. Zbog svih tih razloga je nastala serija.

Očigledna je prisutnost različitih motiva: porodični odnosi, ideologija, rat, ljubav Jelene i Danila. Šta je najviše uticalo na publiku?

Teško je uskladiti sve te motive i napraviti cjelinu čiji sklad ništa ne narušava. Želio sam da u seriji ima za svakoga ponešto. Najviše me raduje, pored velike gledanosti, širok dijapazon publike, od djece do najstarijih. Svi su pronašli nešto za sebe. Tome smo se i nadali.

Prva epizoda počinje riječima: „Evo Crne Gore. Pogledaj! Nema je ljepše na svijetu.“ Možemo li smatrati da je jedan od motiva da predstavite Crnu Goru kao ljepoticu oduvijek?

Naravno. Predstavili smo ljepotu Crne Gore, ali i ljepotu ljudi na iskren i dramatičan način. Ne samo kao ljepotu radi ljepote, nego kao jednu od jako važnih okolnosti. Za mene je Crna Gora najljepša na svijetu i ja se trudim da, kao autor, tu ljubav prema domovini iskažem kroz umjetnost.

U razgovoru sa bratanićima Danilo kaže da će u budućnosti „sve biti drukče, neće biti gladnih, siromašnih, svi ćemo biti jednaki.“ Forma se, kroz godine, svakako promijenila, ali šta je sa suštinom? Da li je „drukče“?

Danilo, u tom trenutku, govori iz ugla komunističkog idealiste. Danas moramo posmatrati, sa iskustvom i znanjem, principe koji su željeli mijenjati svijet na bolje i učiniti ga pravednijim mjestom za život. Bitna istorijska lekcija koju treba da naučimo je, dakle, ne samo ona o zelenašima i bjelašima, nego i o željama i zabludama komunista. Iz ovog ugla, kada ih sve postavimo na jedno mjesto, razmišljamo i vidimo kako se 100 godina reflektovalo na današnjicu, dokle smo došli u tim ciljevima, šta se ostva-

rilo, a šta nije, šta je poprimilo suprotnost, a šta se zadržalo u izvornoj ideji. Cilj mi je da se kao društvo zamislimo nad greškama koje su naši preci pravili. Istorija postoji i trebalo bi da dobije sluha jedino ako narod nešto nauči.

Serija je okupila glumište iz različitih država. Opišite saradnju sa njima.

Serija je osjetila veliki broj značajnih glumaca iz Crne Gore svih generacija, a okupila je i veličanstvene talente iz regiona poput Nataše Ninković, Voji- na Četkovića, Marka Nikolića, Amara Bukvića, Bora Stjepanovića i ostalih. Zajedničkim snagama postigli smo da serija funkcioniše kao cjelina. Moj ideal, kao reditelja, bio je da se stvori jedinstveno tkivo koje ne iskače ni stilom, ni kvalitetom, već ima različite motive, karaktere, situacije. Od onih sam reditelja koji vole glumce i imaju povjerenja u njih. Uspjeli smo i dokazali da se to sve, sa većinskim crnogorskim glumištem, može izvesti.

Da li ste zadovoljni reakcijama publike?

Apsolutno jesam. Za mene je najvažnije što je serija praćena. Postigla je rekor-

dnu gledanost, čemu sam stremio od početka. Svakodnevno nailazim na utiske, pisma i poruke. Ljudi pažljivo gledaju, prate, raduju se likovima, strepe za njih, plaču kada oni ginu, tuguju, strahuju. Ideal je bio da dio Crne Gore živi sa serijom devet nedelja. Uspjeli smo da se serija voli i da se sa njom živi.

Na kraju, riječi popa Steva: „Svi su ljudi u pravu i svi ljudi griješe, a samo je Bog istina.“ Šta je istina u seriji?

Vidjeli smo šta se desilo sa popom i njegovom vjerom u ljude i u dobro. Dakle, i Stevo misli da je u pravu, kao i svaki drugi lik. To je ljudski, razumljivo i ima principa kako u dramaturgiji, tako i u igranoj produkciji. Svaki lik je za sebe u pravu, ima motivaciju, jake pokretačke energije, jaku strast, želju, pa to važi i za popa Steva. Odnos religije i Boga je izuzetno važan aspekt serije. S jedne strane imamo Danila koji je komunista i nereligiozan, i sa druge ostale koji su vjernici. Niko ne može da pomiri dvije strane u jednom čovjeku, a kamoli u jednom društvu. Niko to ne može da obeća, niko to ne može da uspije. Ljudima je imanentno sukobljavanje pa je konflikt u osnovi drame.

DRUŠTVO

SARADNJA EPCG I SRK „NIKŠIĆ“

SLANSKO JEZERO BOGATIJE ZA OKO 5000 PASTRMKI

Danica Janković

ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE JE, KAO KORISNIK VODA, POKRILA POLOVINU TROŠKOVA PORIBLJAVANJA SLANSKOG JEZERA U SKLADU SA RIBOLOVNOM OSNOVOM ZA 2017. ČIME JE JOŠ JEDNOM POTVRDILA STATUS DRUŠTVENO ODGOVORNE KOMPANIJE KOJA POŠTUJE POTREBE ZAJEDNICE.

Sportsko - ribolovni klub „Nikšić“ (SRK), kao korisnik ribljevog fonda, uoči početka ribolovne sezone, u saradnji sa EPCG, poribio je Slansko jezero sa tonom kalifornijske, konzumne pastrmke.

Predsjednik Upravnog odbora SRK, Slobodan Banović, izrazio je zadovoljstvo odzivom sportskih ribolovaca i količinom ribe koja je ubačena u Slansko jezero.

Posebno je naglasio značaj saradnje sa EPCG koja je, kako je istakao, još jednom na djelu pokazala društvenu odgovornost.

- EPCG je, kao naš partner, dokazala da je spremna da doprinese poboljšanju biodiverziteta u Slanskom jezeru, pa ističemo da je saradnja obostrano na zavidnom nivou – kazao je Banović.

Ribolovnom osnovom predviđeno je da se vode nikšićkog revira (Slano i Krupačko jezero i rijeka Zeta) poribe sa po hiljadu kilograma pastrmke, a u skladu sa Zakonom o slatkovodnom ribarstvu, EPCG, kao korisnik voda, u obavezi je da pokrije polovinu troškova poribljavanja.

Nikšićki ribolovci naglašavaju da je zahvaljujući pojačanom nadzoru od krivolova tokom prošle godine zaplijenjeno nekoliko čamaca i oko 30 ribolovnih mreža koje su pred objektovima više

medijskih kuća, uoči poribljavanja, uništeni. Sprečavanju krivolova na nikšićkim vodama, u dobroj mjeri doprinijela je i korektna i efikasna saradnja sa policijom.

Slobodan Bastijančić, profesor biologije i strastveni ribolovac, član je SRK-a preko 50 godina. Kaže da su akcije ovog karaktera šansa da se družimo sa prirodom i bolje upoznamo sopstveno okruženje.

Događaju je prisustvovao i član NVO „Društvo mladih ekologa Nikšića“, Miodrag Karadžić, koji je nedavno izabran i za člana Upravnog odbora SRK. U izjavi za naš list naglasio je značaj poribljavanja, ne samo sa aspekta poštovanja zakonskih normativa nego i sa stanovišta povećanja fonda ove vrste u njenom prirodnom staništu.

Sezona ribolova u Nikšiću otvara se 1. aprila, a prema najavama iz SRK, na jesen je planirano poribljavanje rijeke Zete i akumulacije Krupac.

Detalj sa poribljavanja

Predsjednik Upravnog odbora SRK, Slobodan Banović

Paljenje ribolovnih mreža

DRUGI PIŠU

GENIJE JE ZADIVLJUJUĆE DETALJNO PREDVIĐAO
BUDUĆNOST

TESLINO PROROČANSTVO

DRUGI DIO

(Magazin Planeta)

NEDAVNO JE OTKRIVEN JEDAN MANJE POZNAT ČLANAK, OBJAVLJEN U ČASOPISU "LIBERTY", FEBRUARA 1937. GODINE, U KOJEM TESLA ZADIVLJUJUĆE DETALJNO GOVORI O NE TAKO SKOROJ BUDUĆNOSTI. DA LI JE TESLA VIDIO DOBRO I KOLIKO DALEKO? KOLIKO TOGA JE POGODIO? ŠTA JE GOVORIO O VREMENU KOJE JE I ZA NAS BUDUĆNOST? KAKO JE TESLA ZAMIŠLJAO NAŠE VRIJEME, OD 2010. DO 2035. GODINE?

PROCVAT SAMILOSTI I SAŽALJENJA

Godine 2100. razvoj života će biti pod potpunom kontrolom nauke. U prošlosti, zakonom borbe za opstanak, uglavnom su nestale manje podobne osobine. Čovjekovo novo osjećanje sažaljenja suprotstavlja se neumoljivom djelovanju prirode. Kao rezultat, nastaviće se očuvanje života ali i razvoj nedovoljno prilagođenih pripadnika ljudske vrste. Jedini metod koji bi odgovarao našem osjećanju civilizovanog ponašanja je sterilizacija i potiskivanje seksualnog instinkta kod neprilagođenih jedinki. Nekoliko evropskih i neke članice unije Sjedinjenih država odlučuju se da sterilizuju kriminalce i mentalno pore-

mećene osobe. To nije dovoljno. Naučnici stalno vrše pritisak da se osnivanje braćne zajednice učini što težim. Svakome ko nije pouzdan roditelj neće biti dopušteno da stvara potomstvo. Za jedan vijek od danas, normalnoj osobi biće jednako neprihvatljivo da opšte sa neprilagođenim pripadnicima društva kao i sa običnim kriminalcima.

Higijena i fizička kultura biće priznati djelovi obrazovnog sistema i državnog aparata. Ministar za higijenu i fizičku kulturu, 2035. godine, u vladi tadašnjeg predsjednika SAD, biće značajniji od ministra odbrane. Zagađenost naših obala, kao što je danas oko Njujorka, za našu djecu i unuke biće nezamislivi kao što je nama nezamisliv život bez vodovoda i kanalizacije. Sna-

bdjevanje vodom će se strogo nadzirati, a samo lud čovjek koristiće vodu koja nije sterilizovana.

Više ljudi umire ili oboljeva od zagađene vode nego od kafe, čaja, duvana i drugih stimulanata. Ja lično sam se odrekao svih stimulanata. Takođe, praktično ne jedem meso. Uvjeren sam da za sto godina kafa, čaj i duvan neće biti toliko primamljivi. Alkohol će se, ipak, i dalje koristiti, jer on nije stimulant već provjereni eliksir života. Stimulanti neće nestajati pod prisilom. Jednostavno više neće biti u modi da se organizam truje štetnim sastojcima. Prirodna hrana, kao što su mlijeko, med, žitarice biće osnova epikurejskih večera i u vrhunskim restoranima 21. vijeka.

Biće dovoljno žita i proizvoda od žita da se ishrani čitav svijet, uključujući i milione gladnih u Kini i Indiji. Naša planeta je prebogata, a tamo gdje nešto nedostane, azot dobijen iz vazduha će obnoviti tkivo Zemlje. Ja sam 1900. razvio proces za ovu namjenu. Kasnije, posle četrnaest godina, pred ratnim potrebama, usavršili su ga njemački hemičari.

RATOWI PROTIV NEZNANJA

Znatno prije kraja sledećeg vijeka, sistematsko pošumljavanje i naučno upravljanje prirodnim resursima učiniće kraj sušama, šumskim požarima i poplavama. Univerzalna primjena vodene energije i njen prenos na velike razdaljine, omogućiće da svako domaćinstvo dođe do jeftine energije pa će prestati potreba za sagorjevanjem tečnosti. Smanjenjem napora za goli opstanak, čovječanstvo će više biti usmjereno ka razvoju ideala nego materijalnih vrijednosti.

Danas i najcivilizovanije zemlje svijeta maksimum svojih prihoda troše na ratove, a minimum na obrazovanje. U 21. vijeku taj odnos će se izmijeniti. Postaću slavni oni koji dobijaju bitke protiv neznanja nego oni koji umiru na bojnim poljima. Otkriće nove naučne istine privlačiće veću pažnju od diplomatskih događaja. Čak su i novine naših dana počele da prihvataju naučna otkrića ili novo filozofsko shvatanje kao i svaku drugu vijest. Novine 21. vijeka će još pisati o kriminalnim i političkim kontroverzama, ali će glavni naslovi na naslovnim stranama biti objave novih naučnih hipoteza.

Napredak će biti nemoguć ukoliko ljudi nastave sa divljačkom praksom međusobnog ubijanja. Od svog oca, erudite i upornog borca za mir, naslijedio sam duboku mržnju prema ratu. Kao i drugi pronalazači, neko vrijeme sam vjerovao da se ratovi mogu zaustaviti ukoliko se učine još razornijim. Ali, shvatio sam da je to pogrešno. Potcijenio sam čovjekov borilački instink, za koji će trebati više od jednog vijeka da bi sasvim izbljedio. Rat se ne može ukinuti tako što ćemo ga staviti van zakona. Nećemo ga spriječiti ako razoružamo najmoćnije. Ratovi će se spriječiti ne tako što ćemo oslabiti jake već tako što će svaki narod, slab ili jak, biti u stanju da sam sebe odbrani.

Otuda, svako sredstvo koje se koristi za odbranu može da služi i agresivnim namjerama. Time se obezvrijeđuju dobre namjere za ostvarenje mira. Ja sam, me-

đutim, uspio da dođem do ideje kako da usavršim sredstva koja bi poslužila uglavnom za odbranu. Ako bi se prihvatila, to bi potpuno izmijenilo odnose među narodima. Time bi se svaka zemlja, velika ili mala, učinila sposobnom da pruži otpor neprijateljskim vojskama, avionima ili drugim sredstvima napada. Moj pronalazak zahtjeva izgradnju velikog generatora koji bi, kada se stavi u pogon, bio u stanju da uništi sve, od neprijateljske vojske do ratnih mašina, u krugu od oko 400 km. On bi, da tako kažem, predstavljao snažan zid i nepremostivu prepreku pred bilo kakvim oblikom agresije.

VAKCINA PROTIV OSVAJANJA

Ako nijednu zemlju ne možete uspješno da napadnete, tada prestaje svaki smisao za ratnu opciju. Moje otkriće razoružava zlokobnu snagu aviona ili podmornica, ali ostaje nadmoć bojnih brodova, jer se brodovi mogu opremiti nekim od neophodnih uređaja. Možda će i dalje biti ratova na moru, ali nijedan ratni brod neće moći da proдре kroz kopnenu liniju odbrane jer će uređaji na obali biti nadmoćniji od bilo kog naoružanja bojnih brodova.

Želim da izričito podvučem da se ovaj moj pronalazak ne oslanja na tzv. "zrake smrti". Zraci nijesu primjenljivi jer se ne mogu proizvesti u potrebnoj količini i jer na većim razdaljinama gube neophodnu snagu. Sva energija Njujorka (približno dva miliona konjskih snaga) pretvorena u zrake i projektovana na razdaljinu od četrdeset kilometara, ne bi mogla da ubije čovjeka jer bi se, prema poznatim zakonima fizike, toliko raspršila da ne bi imala nikakvog efekta.

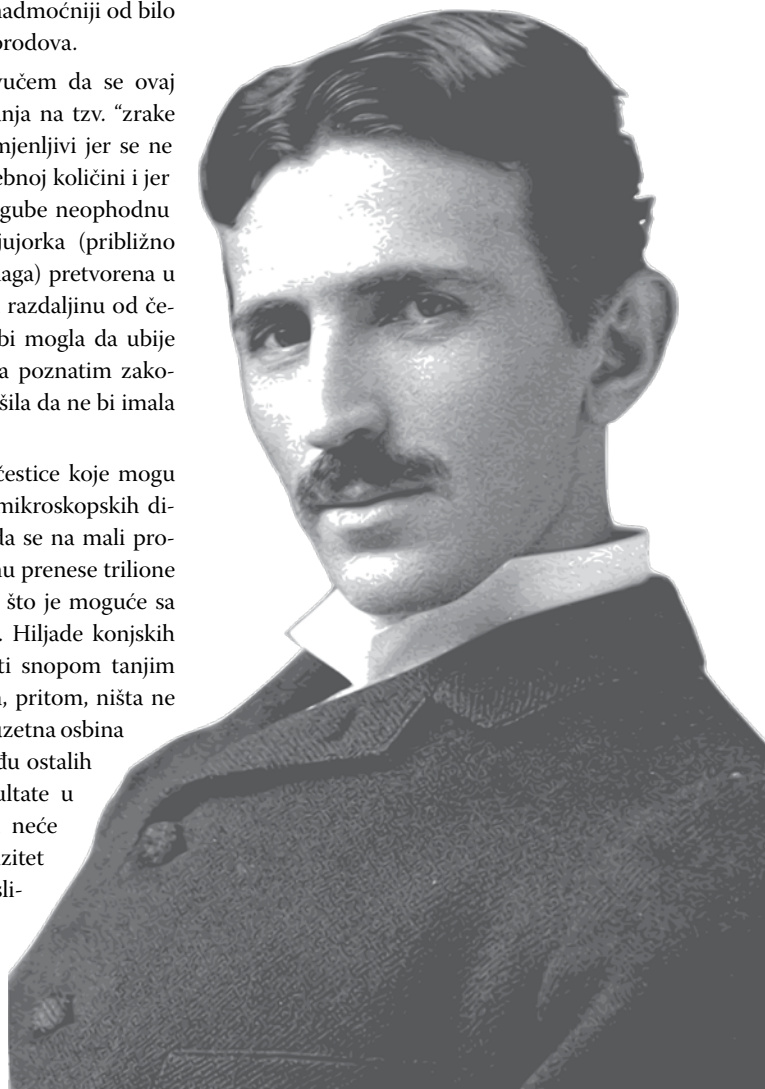
Moj aparat projektuje čestice koje mogu biti relativno velike ili mikroskopskih dimenzija, i omogućava da se na mali prostor i na veliku razdaljinu prenese trilion puta više energije nego što je moguće sa zracima bilo koje vrste. Hiljade konjskih snaga mogu se prenijeti snopom tanjim od dlake u kosi, a da ih, pritom, ništa ne može zaustaviti. Ova izuzetna osbina zraka omogućiće, između ostalih stvari, nezamislive rezultate u televiziji jer gotovo da neće biti ograničenja za intenzitet osvjetljavanja, veličinu slike ili razdaljine na kojoj je moguća projekcija slike.

Ne kažem da neće biti još razarajućih

ratova prije nego što svijet prihvati moj izum. Ja vjerovatno neću doživjeti njegovu primjenu. Ali, uvjeren sam da će za jedan vijek od danas sve zemlje obezbijediti da ovim ili nekim sličnim sredstvom postanu imune od napada.

Bezbrojne poslove koji se danas još uvijek obavljaju ljudskom rukom zamijeniće "ruke" automata. Baš u ovom trenutku, naučnici u laboratorijama američkih univerziteta nastoje da stvore nešto što se opisuje kao "mašina koja misli". Takav razvoj sam ranije predviđao.

Ja sam, u stvari, konstruisao "robote", pisao je naučnik. Danas su roboti nesporna činjenica, ali same principe još treba otkrivati. U 21. vijeku roboti će zauzeti mjesto koje su imali robovi u drevnim civilizacijama. Uopšte ne postoji razlog zbog koga se sve to ne bi dogodilo i za manje od jednog vijeka. A ako pažnja čovječanstva ne bude previše zaokupljena spoljašnjim ratovima i unutrašnjim revolucijama, nema razloga da milenijum elektronike ne započne već za nekoliko decenija.

- Besplatna kontrola vida
- Akcijske cijene i kupovina na rate
- Veliki izbor dioptrijskih i sunčanih naočara najpoznatijih svjetskih brendova
- Sve vrste dioptrijskih sočiva vrhunskog kvaliteta
- Sve vrste kontaktnih sočiva
- Sunčane naočare sa dioprijom
- Kompletna usluga odmah, uz najsavremenije uređaje
- Stručno osoblje i profesionalni savjeti pri kupovini
- Garancija i sertifikat na sve proizvode
- Savršen odnos cijene i kvaliteta

OPEN YOUR HEART
#ITTAKESCOURAGE

GENUINE SINCE 1937

CLUBROUND
A NEW STYLE HAS TAKEN SHAPE

prepustite nama brigu o vašim očima!

Podgorica

The Capital Plaza
+382 20 671 106
tcp@optotim.me

Zgrada Maksim
+382 20 228 336
podgorica@optotim.me

Budva

SC TQ Plaza
+382 78 11 99 22
optikabudva@optotim.me

Kotor

SC Kamelija
+382 32 520 433
kotor@optotim.me

Bar

Centar Nova
poslovna zgrada
+382 30 308 061
bar@optotim.me

www.optotim.me

SPORT I REKREACIJA

BIZNIS LIGA CRNE GORE U KOŠARCI

EPCG U POLUFINALU

Marko Burić

Košarkaški klub EPCG sjajno igra ove sezone u Biznis ligi Crne Gore. Nakon ligaškog dijela takmičenja u kojem naša ekipa nije doživjela nijedan poraz, došli su mečevi plej-ofa.

U četvrtfinalu EPCG je dominirala protiv ekipe ID Construction i sa 2:0 obezbijedila plasman u polufinale.

U prvom meču slavili smo sa 50:33, a u drugom 43:30.

EPCG u polufinalu igra protiv Kliničkog centra Crne Gore. Kako smo u ligaškom dijelu takmičenja nadigrali tu ekipu favoriti smo i u nokaut fazi, pa se očekuje da se i ove sezone borimo za trofej u izuzetno kvalitetnoj ligi.

Prvi meč polufinala na programu je 9. aprila.

PRVI MEČ:

EPCG - ID Construction 50:33 (13:6, 20:14, 9:9, 8:4)

EPCG: Banović 2, Vojičić 5, Grbović, Brkuljan, Đordan 6, Drašković, Burić, Prodanović 6, Vukotić 17, Vukčević, Fatić 14, Kadić.

ID Construction: Babović, Turanjanin, Kiković, Đuretić 8, Vučković, Žizić 3, Kralj 6, Jokanović 3; Kračković, Dobrović 5, Maraš 8.

DRUGI MEČ:

ID Construction – EPCG 30:43 (9:15, 4:14, 6:6, 11:8)

ID Construction: Kiković 2, Đuretić 11, Vučković 2, Žizić 1, Kralj 2, Jokanović 4, Kračković 2, Dobrović 6.

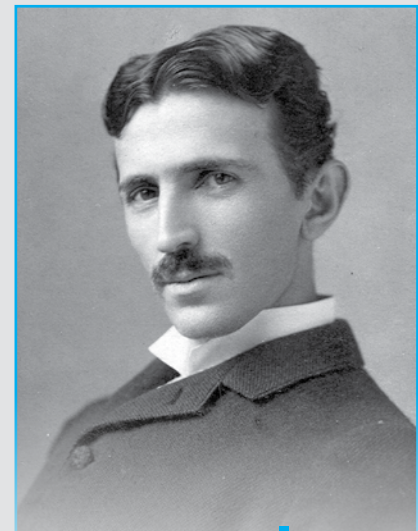
EPCG: Banović, Vojičić 8, Grbović 13, Brkuljan 6, Đordan 2, Drašković, Burić, Prodanović 3, Vukotić 7, Vukčević 2, Fatić 2, Kadić.

OPŠTINSKA LIGA U MALOM FUDBALU

KMF EPCG DRUGI NA TABELI

Klub malog fudbala EPCG u 15. kolu nikšićke lige u malom fudbalu savladao je Lumasa sa 8:4. To je deseta pobjeda naše ekipe ove sezone, a zauzimamo drugo mjesto sa 31 bodom.

Ispred EPCG je CB Kastel sa 33 boda. KMF EPCG do pobjede protiv Lumasa predvodio je Čolaković sa tri pogotka, dok su se po dva puta u listu strijelaca upisali S. Bijelović i Drašković, a mrežu protivničke ekipe zatresao je i Baletić. Naš kolega Ivan Čolaković prvi je strijelac lige sa 33 pogotka.

Tesla

Tokom 1887. godine Tesla je prijavio sedam patenata: elektromagnetni motor, električni prenos energije pomoću polifaznog sistema naizmeničnih struja i sistem električne distribucije za pogonske svrhe. Ispostavilo se da je još jedan čovjek je dijelio istu vjeru u naizmjenične struje i njihove prednosti. Bio je to Džordž Vestinghaus, američki pronalazač i industrijalac.

Vestinghaus je 1886. godine osnovao svoju kompaniju u Pitsburgu. Ono što mu je nedostajalo bili su upravo Teslini patenti. U julu, 1888. godine, potpisan je ugovor između Tesline i Vestinghausove kompanije o proizvodnji motora naizmenične struje na veliko.

Tesla se nije nalazio u žiži "rata struja", jer se po završenom poslu u Pitsburgu, krajem 1889. godine, vratio u Njujork gdje je otpočeo istraživanja u oblasti visokofrekventnih fenomena. "Rat struja", koji je trajao do 1893. godine vodile su dvije interesne grupe za elektrifikaciju Amerike, sa Edisonom i Vestinghausom na čelu. U pozadini su stajali krupni investitori koje su predvodili Morgan, Majld i Astor.

PUTOPISNA REPORTAŽA

TRNOVAČKO JEZERO (II DIO)

PUT KOJIM SE RJEĐE IDE

Tekst i fotografije: Andrija Kasom

CRNU GORU - MAJUŠNI DRAGULJ NA GEOGRAFSKOJ KARTI SVIJETA PROŠAO SAM UZDUŽ I POPRIJEKO NEKOLIKO PUTA. ZNAM ŠTO ME ČEKA IZA SVAKE KRIVINE, MJESTA SA KOJIH SE PRUŽAJU NAJLJEPŠI POGLEDI NA NAŠA JEZERA, PLANINE, MORE... MISLIO SAM DA SAM OTKRIO SVE ŠTO SE OTKRITI MOŽE, MEĐUTIM, OVAJ NEBRUŠENI DRAGULJ UVIJEK IZNOVA IZNENADI. POSTOJI MJESTO „CRNOGORSKO SRCE“ – TRNOVAČKO JEZERO, SAKRIVENO MEĐU PLANINSKIM DIVOVIMA, KOJI GA LJUBOMORNO ČUVAJU I DO KOJEG SE MORA DOĆI PUTEM KOJIM SE RJEĐE IDE. PUT DO SVAKOG SRCA JE I TEŽAK I DUG.

Usljedio je novih sedam kilometra makadama, i konačno smo stigli do Prijevora. Put koji vodi ka Vučevu, odvaja se lijevo, a naš put poludesno uranja u gustu šumu, da bi odjednom izbio na plato ispod samog vrha Maglića. Prijevor! Iznad vas Maglić, a ispred se pružio čitav lanac vrhova – od Trnovačkog Durmitora, Studenca i Badnja na Volujaku i Zelengorskih visova u daljini. U ljetnim mjesecima, možete svratiti u katune na Prijevoru i jesti pravi planinski sir i kajmak uz hljeb ispod sača. Vidikovac Prijevor se nalazi na 1668 m nadmorske visine.

Na ovom mjestu smo se malo kolebali; da li krenuti ka Trnovačkom jezeru ili ka platou Vidikovca Prijevor, dan je već zagazio u popodnevene sate, a do jezera

nam je trebalo dva sata hoda, tako je pisalo na tabli. Odluku smo morali donijeti brzo. Moji komentari da bi bio „griješ“ preći ovoliko kilometara, a ne otići na obale jezera, urodili su plodom, krenuli smo prema jezeru, a vidikovac Prijevor i njegovu okolinu smo ostavili za drugi put.

Od Prijevora prema jezeru u dužini od kilometar-dva vodi široki put, to nas je obradovalo, misleći da će tako biti cijelim putem. Međutim, veoma brzo nas je sačekao sipar ne tako „strašan“ kao na drugim planinama, to me je radovalo, sipare ne volim. Od sipara krenulo je spuštanje uskom, dobro označenom planinarskom stazom, koja nas je dovela

do močvarne doline, (vjerujem da je zimi tu močvara), jer cijeli prostor je bio zarastao lopurom, hodali smo brzim korakom ne vidjevši po čemu gazimo. Plašili smo se da na ovom dijelu puta ne ugazimo na zmiju, pojačavali smo korake, istovremeno i bježali od raznih insekata koji su bombardovali naša oznojena tijela. Prelaskom ovog dijela staze, ispod krošnje stabla, sačekala nas je klupa i drveni sto, pravo mjesto za mali odmor i prikupljanje snage za uspone koje je trebalo savladati na dijelu staze koja je bila ispred nas. Penjali smo se kamenjarem, velike uzbrdice uzimale su nam dah. Česti kratki odmori, pomagali su nam, prikupljena snaga dobro nam je dolazila, nijesmo znali koliko je puta pred nama. Često smo govorili da je jezero iza svake naredne krivine, varali smo sami sebe, smijali smo se našoj procjeni. Najbitnije je bilo da ne gubimo pozitivan duh, previše je za jedan dan izazova. Poslije sat i po, brzog hodanja izašli smo iz šume i ispred nas se ukazala neviđena ljepota, ljepota koja je naš umor isti čas otjerala. Zadovoljstvo nam je, i pored umora, bilo saznanje da smo ovu stazu prešli za sat i po, iako je na tabli obavještenja pisalo da do jezera treba dva sata hoda.

Na pamet mi nije padalo da se odmaram, očaralo me srcasto je-

zero, sa aparatom sam krenuo u njegov obilazak, dok se moja ekipa uputila do male planinarske kućice pored izvora hladne kao led vode i od gostoljubivog domaćina odmah bila ponudena domaćom kafom, a bilo je i „Nikšičkog“ piva. Ja sam taj užitek preskočio i čudio se samom sebi odakle mi snage da obilazim jezero. Nijesam se mogao zadovoljiti samo obilaskom, već sam po preporuci domaćina krenuo na novo penjanje do mjesta sa kojeg se jezero vidi u punoj ljepoti. Preporučena mi je bila visina na 500 metara od jezera, ali mene to nije moglo zadovoljiti, pa sam se popeo još koji stotinjak više. „Crkavao“ sam, uz novi napor koji se još više povećavao jačinom Sunca koje kao da je testiralo moju upornost. Tek kada sam stigao do mjesta koje sam ugledao dok sam obilazio jezero, zaustavio sam se, legao na travi i planinskom cvijeću, predao se zracima sunca a oči uživale u neviđenom prizoru, neviđenoj ljepoti koja ostavlja bez riječi, a jezero u obliku srca mi je još jednom potvrdilo činjenicu da je put do svakog srca težak i dug.

Ne znam koliko sam uživao u ovim trenucima, zaboravio sam na sve, dok sa obale jezera nijesam čuo svoje ime, dozivala me je moja ekipa. Tek tada sam postao svjestan činjenice da nas čeka povratak, a ja sam ovđe želio ostati.

KLINJE JEZERO

Jezero Klinje je vještačko jezero u Opštini Gacko, Republika Srpska, BiH. Jezero se nalazi u Gatačkom polju. Površine je oko 26 hektara i zapremine 1,7 hm³ vode. Ovo je prvo vještačko jezero na prostoru Republike Srpske. Stvoreno je za potrebe navodnjavanja Gatačkog polja u sušnim periodima godine. Ovo akumulaciono jezero se vodom napaja iz rijeke Vrba, Dramešinka i Žanjevica. Jezero je nastalo u vrijeme austrougarske okupacije, a ime je dobilo po toponomu Klina koji se nalazi u Gatačkom polju. Nastalo je po završetku izgradnje kamene lučne brane „Klinje“ koja je trajala između 1891. i 1896. godine. Za vezivanje kamenih blokova od kojih su sačinjeni zidovi brane, korišten je vulkanski pepeo lave sa Vezuva. Brana koja je pravljenja za potrebe navodnjavanja Gatačkog polja, je prva lučna brana na prostoru bivše Jugoslavije

GORSKO JEZERO NA 1.517 METARA NADMORSKE VISINE

Trnovačko jezero je gorsko jezero u Crnoj Gori. Nalazi se na 1.517 metara nadmorske visine. Jezero je najvjerovatnije ledničkog porijekla. Tokom zime je često smrznuto, uz obilan snijeg koji se zna zadržati i do ljeta. Jezero je u potpunosti okruženo planinskim masivima, čiji vrhovi prelaze 2000 metara. Planine koje okružuju Trnovačko jezero su Maglič, Bioč, Volujak, Vlasulja, Trnovački Durmitor. U neposrednoj blizini, podno Magliča se nalazi i prašuma Pećurica (BiH), s endemičnim vrstama biljnog i životinjskog svijeta. Takođe, u blizini je i Nacionalni park „Sutjeska“ (BiH). Trnovačko jezero je često početna tačka planinara za dalje ciljeve, između ostalog, na Maglič (2386 mnv).

MUDRE MISLI

tanja.nikcevic@epcg.com

Prijateljstvo se ne bira, ono biva, ko zna zbog čega, kao ljubav...

Meša Selimović

Čovjek dokazuje da je dobro vaspitan onda kada to ostane i u društvu nevaspitanih.

Anatol Frans

Lijepa je svaka žena, osim one koja misli da to nije i one koja misli da jeste.

Jovan Dučić

Kad sumnjaš, reci istinu.

Mark Tven

Budi oprezan kada čitaš knjige o zdravlju. Može se desiti da umreš zbog štamparske greške.

Mark Tven

Možemo suditi o čovjeku po onome kako se ponaša prema životinjama.

Immanuel Kant

Toliko je bilo u životu stvari kojih smo se bojali. A nije trebalo. Trebalo je živjeti.

Ivo Andrić

Više je za žaljenje onaj koji zbog pameti izgubi ljubav, nego onaj koji zbog ljubavi izgubi pamet.

Božidar Knežević

Život je poput vožnje biciklom. Želiš li održati ravnotežu, moraš neprestano ići naprijed.

Albert Ajnstajn

45.

kolo nagradne igre za zaposlene
"BUDI U TOKU, BUDI U IGRI"

PODIJELJENO DESET VRIJEDNIH NAGRADA

LOVČEN OSIGURANJE AD OBEZBIJEDILO GODIŠNJE OSIGURANJE KUĆE ILI STANA, DOK OPTIKA "OPTOTIM" POKLANJA DVA VAUČERA OD PO 50 EURA ZA KUPOVINU U NJIHOVIM OBJEKTIMA. GRATIS TRETMAN ZA NAMJEŠTANJE PRVOG VRATNOG PRŠLJENA POKLANJA ORDINACIJA DR NENEZIĆ, DOK KLUB KOREKTIVNE GIMNASTIKE ISKRA DARUJE MASAŽU.

NAGRADA LOVČEN OSIGURANJA A.D. PODGORICA

1. Dragica Rosandić (CEDIS)

VAUČERE OD 50 EURA ZA KUPOVINU U OPTIKAMA "OPTOTIM" DOBILI SU:

1. Veselin Ivković (Budva)
2. Ljiljana Nikolić (Direkcija)

MASAŽU U KLUBU KOREKTIVNE GIMNASTIKE ISKRA DOBIO/LA JE:

1. Ljiljana Perišić (Direkcija)

TRETMAN ZA NAMJEŠTANJE PRVOG VRATNOG PRŠLJENA U ORDINACIJI DR NENEZIĆ DOBIO/LA JE:

1. Rada Mandić (CEDIS)

DOBITNICI POKLON KNJIGE DIREKCIJE ZA ODNOS SA JAVNOŠĆU:

1. Snežana Todorović (Direkcija)
2. Sonja Tanjević (CEDIS)
3. Svetislav Tadić (HE Piva)
4. Banjo Roganović (HE Perućica)
5. Duško Bajčeta (TE Pljevlja)

KOMISIJA ZA IZVLAČENJE:

Svetlana Gardašević (SOZ) i Miodrag Vuković (Direkcija za odnose sa javnošću)

Dobitnicima čestitamo, ostalima više sreće u narednom kolu.

NAPOMENA: Poštovane kolege, obavještavamo Vas da ćemo u obzir uzimati samo kupone sa tačnim odgovorom na nagradno pitanje. Istovremeno, podsjećamo Vas da se, shodno pravilima, učešće u nagradnoj igri obezbjeđuje popunjavanjem isključivo jednog kupona. Svi oni koji budu slali dva ili više kupona, kao i kuponi sa netačnim ili bez odgovora biće unaprijed diskvalifikovani!

REDAKCIJA

NAGRADNO PITANJE U OVOM KOLU:

Koliko GWh električne energije je proizvela HE "Piva" prošle godine?

AtlasPROfilax metoda

Prvi vratni pršljen – ATLAS ne nosi samo glavu već je odgovoran za veliki broj poteškoća i bolesti ako se ne nalazi na svom pravom mjestu. Iskustva pokazuju da je on u 90% slučajeva ljudi rotiran. Ovakvo stanje može da dovode do velikog broja fizičkih kao i psihičkih smetnji.

Rotiran atlas uzrokuje trajni pritisak na kičmenu moždinu, moždane živce, krvne žile, limfne kanale, uzrokuje psiho-fizičke probleme i stvara bolesti. Ravnoteža i simetričnost tijela takođe su zbog toga ugroženi, pa se javljaju problemi sa krivom kičmom.

Atlasprofilax metoda je jednostavna, provjereno djelotvorna metoda za prevenciju i terapiju poboljšanjem energetskog protoka.

Rene - Claudius Schumperli iz Švajcarske je otkrio i patentirao ovu metodu, kojom se jednim preciznim i bezopasnim tretmanom ovaj problem trajno otklanja. Metoda se primjenjuje u svim Evropskim zemljama ali i na ostalim kontinentima.

Dr. Dušan Nenezić je prvi licencirani atlasprof u Crnoj Gori ujedno i jedini ljekar u Crnoj Gori koji primjenjuje ovu metodu u svojoj praksi.

Posledice rotiranog atlasa mogu biti:

- glavobolja, migrene,
- vrtoglavica (vertigo), zujanje u ušima (tinnitus)
- bolovi u vratu, ukočenost (bolovi u rukama Cervikobrahialni sindrom)
- bolovi u leđima, discus hernie,
- lumboisijalgija (išijas), radikulopatija,
- neuralgije različitog porijekla (uklještenost živca)
- bolovi u kukovima, koljenima
- skolioza (kriva kičma), kifoza (povijenost), loše držanje tijela

Vraćanjem atlasa u ispravan položaj, poboljšava se radijus pokreta vrata, ostvaruje simetrija lijeve i desne strane, tijelo dobija novi impuls, stvara se uslov za nesmetan protok energije i komunikaciju mozga i drugih djelova tijela.

Atlasprofilax metodom otklanjaju se brojne tegobe i poboljšava zdravlje čitavog organizma.

Kao takva primjenjuje se i kod djece kao bi se što zdravije razvijala.

Procedura namještanja prvog vratnog pršljena uključuje pregled ne samo pozicije atlasa već i cijelog kičmenog stuba i karlice, rotaciju ili namještanje ATLASA, kao i obaveznu kontrolu nakon mjesec dana. Sama rotacija se izvodi aparaturnom tehnikom, sitnim vibratornim pritiskom se prvi vratni pršljen vraća u svoje ležište.

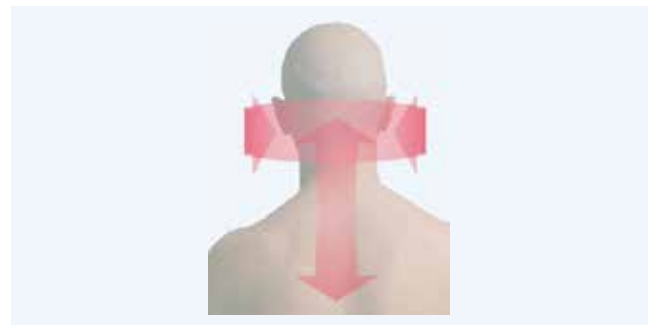
U ordinaciji Dr Nenezic se primjenjuje i najsavremenija

- Fizikalna terapija
- Akupunktura
- Hiropraktika
- Ultra-zvučna dijagnostika zglobova i mekih tkiva
- Ultra-zvučna dijagnostika osteoporoze.

Dr Nenezić primjenjuje holistički pristup liječenju pacijenta jer kombinuje klasičnu medicinu sa tradicionalnom medicinom - akupunkturou , hiropraktikom i atlasprofilax metodom. Na ovaj način crpi najbolje iz svake metode a terapije prilagođava stanju pacijenta. Uz holistički pristup rezultati liječenja su mnogo bolji a vrijeme potrebno za liječenje se maksimalno skraćuje.

Ordinacija Dr Nenezic

Ordinira Dr Dušan Nenezić mr.sci
Fizijatar-akupunkturolog-kiropraktičar-atlasspecijalista
Cetinjski put bb,Delta City I Sprat
067 834 191,067 881 575
dr.nenezic@gmail.com
www.drnenezic.me

DR NENEZIĆ U NAGRADNOJ IGRI LISTA "ELEKTROPRIVREDA" POKLANJA NAGRAU U VRIJEDNOSTI OD 150 EURA - TRETMAN ZA NAMJEŠTANJE PRVOG VRATNOG PRŠLJENA

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

epcg
Elektroprivreda Crne Gore AD NAGIĆ

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

epcg
Elektroprivreda Crne Gore AD NAGIĆ

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

46. KOLO NAGRADNE IGRE ZA ZAPOSLENE "BUDI U TOKU - BUDI U IGRI"

BOGAT NAGRADNI FOND

NAGRADNO PITANJE ►

PRAVILA NAGRADNE IGRE:

Prirerivač nagradne igre "Budi u toku - budi u igri" je Direkcija za odnose sa javnošću EPCG. Svrha priređivanja je nagrađivanje zaposlenih, osim u Direkciji za odnose sa javnošću. Jedno lice ima pravo da popuni jedan kupon. Izvlačenje kupona organizuje Direkcija za odnose sa javnošću, a imena dobitnika biće objavljena u narednom broju lista EPCG. Za učešće u igri, potrebno je tačno odgovoriti na nagradno pitanje.

**KOLIKO GWH
ELEKTRIČNE ENERGIJE JE
PROIZVELA HE "PIVA" PROŠLE
GODINE?**

